

REKLAMA W CWA
tel. (56) 682 26 80

WĄBRZEŻNO

**Szpital martwi
radnych**

str. 2

WĄBRZEŻNO

**Władza w powiecie
rozrosła się**

str. 3

KSIAŻKI

**Nowy wójt:
– Przyszedłem tu
posprzątać**

str. 4

ZDROWIE

**Ochrona zdrowia
po nowemu**

str. 10

CZWARTEK

8 stycznia
2015

nakład 2200 egz.
ISSN: 2080-0878

1,79zł

w tym 5% VAT

nr 1/2015 (300)

CWA

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Wąbrzeźno

Sąsiedzi rujnują mi mieszkanie

„Jak dobrze mieć sąsiada” – pan Wiesław z Wąbrzeźna nie może się z tym zgodzić. Przez pijacką melinę, która mieści pod jego mieszkaniem, musi zmagać się z wilgocią i grzybem.

Koszmar pana Wiesława zaczął się 8 lat temu, kiedy do mieszkania komunalnego na parterze przy ul. Kopernika wprowadziła się pani T. Jego mieszkanie mieści się dokładnie nad lokalem zajmowanym przez panią T i jej „przyjaciela”.

– Codziennie zbiera się tam pijackie towarzystwo, a teraz zrobiła się tam noclegownia. Często są interwencje straży miejskiej i policji. Mieszkanie nie jest ogrzewane, więc jest straszna wilgoć, grzyb i smród niesamowity. Mówię do „przyjaciela” sąsiadki: „Może byś napalił, przewietrzył”. A on na odczepnego mówi „Dobra, dobra”. I na tym się kończy. Znoszą różne śmieci. Boję się, że któregoś dnia puszcza nas z dymem – opowiada pan Wiesław, na dowód pokazując plik zdjęć dokumentujących stan lokalu pani T. – Ci ludzie rujnują mi moje własne mieszkanie. Wilgoć wchodzi nam na ściany. Meble zgniły. W pokoju wychodziło czarne robactwo.

Jakby tego było mało, z powodu styczności z grzybem i wilgocią choruje kilkuletnia córka pana Wiesława. Ma początki astmy i musi brać leki.

Nadzieję na uwolnienie się od kłopotliwego sąsiedztwa dawała sprawa o eksmisję. Z pozwem przeciwko pani T. w czerwcu zeszłego roku wystąpiło Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Wąbrzeźnie, zarządzające tym lokalem. Podpisując umowę najmu pani T. zobowiązała się dbać o lokal. – Mieszkanie, które otrzymała było przygotowane do

Grzyb pokrywa wszystkie ściany w lokalu zajmowanego przez panią T. tego, by mogła w nim zamieszkać – mówi Marian Świś, prezes TBS. – Pani T. zalegała z czynszem i zdewastowała lokal. Wpływały na nią wielokrotnie skargi.

Wyrok zapadł dopiero 2 grudnia. Sąd nakazał pani T. opróżnienie zajmowanego lokalu, ale pod warunkiem, że miasto przyzna jej lokal socjalny zastępczy. Do tego czasu eksmisja jest wstrzymana.

– To trzeci wyrok oczekujący na realizację – mówi Marzanna Wiśniewska, kierownik wydziału gospodarki komunalnej i mieszkaniowej w wąbrzeskim ratuszu. – Nie da się przewidzieć, kiedy znajdzie się wolny lokal socjalny.

Wszystko więc wskazuje na to, że sytuacja rodziny pana Wiesława nieprędko ulegnie poprawie.

– W ubiegłym roku interweniowaliśmy tam kilkakrotnie w związku z libacjami alkoholowymi i zakłócaniem porządku – mówi o lokalu zajmowanym przez panią T. Krzysztof Grzybek, komendant straży miejskiej.

Odwiedziliśmy panią T. Zajmuje niewielki pokój z aneksem kuchennym. Przejmujący smród – stęchlizny wymieszanej z zapachem alkoholu – niemal ścina z nóg. Na stosie pod oknem leżą różnego rodzaju śmieci. Na przeciwko wejścia znajduje się piec kaflowy. Pod ścianą na zarwanym łóżku, przykryta kocem leży 75-letnia drobna staruszka – pani T. Mówi, że nie wstaje już od miesiąca. Nie chce pomocy medycznej.

– Nic mnie nie boli. Tylko nogi mam takie słabe – mówi. – Pomagają mi przyjaciel i kolega. Nie chcę żadnych obcych opiekunów.

Pani T. zaprzecza, że w jej mieszkaniu odbywają się libacje alkoholowe. – Nie piję alkoholu. Pijaków zaraz wyganiam – zarzeka się.

Na pytanie dlaczego doprowadziła mieszkanie do takiego stanu pani T. odpowiada: – Jak je dostałam to było jeszcze gorsze. Remontowałam je.

Nie trafiają do niej argumenty, że wilgoć i grzyb wydobywające się z jej lokalu bardzo utrudniają życie jej sąsiadom.

Staruszka utrzymuje się z emerytury. Ma dwóch synów, ale nie utrzymuje z nimi kontaktu. Twierdzi, że nie zna ich adresów. Warunki, w których żyje opisaliśmy pracownikom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Mają przyjrzeć się sytuacji pani T.

Paulina Grochowalska
zdj. archiwum Czytelnika

Wąbrzeźno

Okradli kościół

Pamiątkowe pozłacane monety, dwa mikrofony oraz drewnianą skarbonkę wyniosła z wąbrzeskiego kościoła trójka złodziei.

O włamaniu i kradzieży w kościele pw. św. Ap. Szymona i Judy Tadeusza policjanci zostali poinformowani 30 grudnia.

– Sprawcy włamali się do kościoła przez boczne drzwi. Z wnętrza zabrali pamiątkowe pozłacane monety z wizerunkiem Jana Pawła II, dwa mikrofony oraz drewnianą skarbonkę. Łączna wartość strat wyniosła 1230 zł – informuje Mi-

chał Głębocki, oficer prasowy wąbrzeskiej policji.

Mundurowi szybko ustalili podejrzanych. W trakcie patrołowania ulic Wąbrzeźna zatrzymali trzech sprawców w wieku 17, 19 i 35 lat. Stary rok mężczyźni pożegnali, wysłuchując zarzutów. Skradzione przedmioty udało się odzyskać i zwrócić do kościoła.

(pg)

Powiat

Zagramy z Owsakiem

Zbliża się wyjątkowa niedziela w roku, kiedy chętnie otwieramy swoje serca i portfele dla potrzebujących. Tym razem pod batutą Jerzego Owsiaaka orkiestra zagra na rzecz oddziałów pediatrycznych, onkologii dziecięcej i godnej opieki medycznej seniorów.

Wąbrzeski 23. finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy podzielony został na dwa miejsca. Na plaży nad Jeziorem Zamkowym o 13.00 miłośnicy zumbi przez 20 minut będą zachęcać do polubienia tego ciekawego sposobu na zyskanie formy i zgubienie kilogramów. O 13.20 swoje umiejętności pokażą ratownicy z Powiatowej Straży Pożarnej w Wąbrzeźnie. Dziesięć minut później na plaży pojawią się wąbrzeskie morsy.

Drugim miejscem, w którym rozegra się finał, będzie Wąbrzeski Dom Kultury. Tu od 9.30 kwestować będą wolontariusze, a o 15.00 ruszy gala finałowa. Jako pierwsze na scenie pojawią się milusińscy z przedszkola „Bajka”. O 15.30 swoje umiejętności pokażą dzieci ze Szko-

ły Podstawowej nr 2, a kwadrans później młodzi karatecy z Wąbrzeskiego Klubu Sportów Walki.

O 16.00 przed publicznością wystąpią uczniowie Szkoły Podstawowej nr 3, kwadrans później zespół wokalny Gimnazjum nr 1. O 17.00 zatańczą członkowie koła taneczno-baletowego WDK.

dokończenie na str. 7

Powiat

Szpital martwi radnych

I radni gminy Wąbrzeźno, i powiatowi są zaniepokojeni tym, co dzieje się w Nowym Szpitalu. Starosta Krzysztof Maćkiewicz uspokaja: – Kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia pozostanie na poziomie 2014 roku, choć pierwotnie miał być niższy o 900 tys. zł.

Podczas sesji Rady Gminy Wąbrzeźno 19 grudnia jej przewodniczący Piotr Piątkowski pytał radnego powiatowego Mieczysława Tosia jak wygląda kwestia możliwości wymuszenia na Nowym Szpitalu lepszej opieki medycznej? Toś rozłożył ręce i wspomniął, że zagrożone jest funkcjonowanie oddziału wewnętrznego, wrócił też do bezowocnego protestu w sprawie likwidacji porodówki. Ani przyszłe matki, ani samorządowcy nic nie wskórali, kobiety są wożone do Świecia, bądź decydują się rodzić w Chełmży. Tamtejszy oddział ma bardzo dobrą opinię w regionie. Wróciła też na forum sprawa dziecka mieszkańców Zaradowisk, które jesienią urodziło się podczas transportu matki do szpitala. Według prasowej relacji kobiety, zmarło w karetce (z dokumentacji medycznej ma wynikać, że przyszło na świat martwe).

Przewodniczący Piątkowski nie szczędził gorzkich słów: – Nie mogę pogodzić się z likwidacją porodówki. Sprawdzałem, regu-

larnie w całym powiecie rejestrowano 400 urodzeń. Rozmawiałem też o tej sytuacji z położną z Chełmży i twierdziła, że położnictwo jest dochodowe, kto to likwiduje? Wcześniej władze placówki zapowiadały utrzymanie dotychczasowej działalności, byłem świadkiem. Poza tym ta kwestia dowożenia matek do Świecia: dyspozytorka ocenia, ile jeszcze kobieta wytrzyma. Czy nie może być tak, że jedna karetka będzie służyć do transportu ciężarnych?

Radny gminny Andrzej Chojnicki podsumował mocno: – Ten szpital przypomina przyfrontowy lazaret z czasów I wojny światowej.

30 grudnia starosta wąbrzeski Krzysztof Maćkiewicz poinformował, że istniało zagrożenie obniżenia kontraktu szpitala z NFZ-tem aż o 900 tys. zł, ale w wyniku spotkania z władzami NFZ i działań zarządu spółki, kontrakt pozostanie na niezmiennym poziomie. Mieszkańcy powiatu mogą więc spać spokojnie?

– Uspokoiła mnie trochę ta

informacja. Jest jednak zasada: wierzyć, ale kontrolować. Chcę, by radni zapoznali się z sytuacją szpitala – powiedział podczas sesji radny powiatowy Bogdan Koszuta, składając interpelację. Pyta w niej m.in. o szczegółowe wyniki kontroli prowadzonych przez NFZ w ostatnich latach w Nowym Szpitalu, o uchybienia w standardach NFZ, o wynik finansowy za 2014 r. – Jesteśmy udziałowcem tej spółki. Jeśli był zysk, to jaki? Ile wpłynęło na konto powiatu i na co te pieniądze zostały spożytkowane? – dociekał radny. Zgodnie z prawem, zarząd spółki do końca marca br. ma czas, by przedstawić bilans właścicielowi, a do końca czerwca musi odbyć się zgromadzenie wspólników i wtedy wynik za 2014 r. będzie znany. Trochę to jeszcze potrwa.

O planach władz szpitala na bieżący rok i niepokojach radnych będziemy rozmawiać z prezesem spółki Tomaszem Ławrynowiczem. Wywiad już za tydzień w CWA.

Adrianna Błaskiewicz

Powiat

Niecodzienny łup

22-latek ukradł formy do ciasta o wartości 14 tys. zł. Częściowo spieniężył je w skupie złomu.

O tym, że z jednego z zakładów w powiecie zostały skradzione kosztowne foremki policjanci zostali poinformowani 29 grudnia.

– Funkcjonariusze wykonali szereg czynności, które doprowa-

dziły ich do 22-letniego mężczyzny, który metalowy łup częściowo spieniężył w punkcie złomu – informuje Michał Głębocki, oficer prasowy wąbrzeskiej policji.

Po doprowadzeniu na kome-

dę podejrzanego złożył wyjaśnienia. Część skradzionych foremek, które udało się odzyskać, wróci do właściciela.

(pg)

Powiat

Nowa kierowniczka

Violetta Frączek jest nową szefową wydziału oświaty, zdrowia, kultury i sportu w Starostwie Powiatowym w Wąbrzeźnie.

Poprzednia kierowniczka zajmowała to stanowisko od 1999 roku. Odeszła na emeryturę.

Violetta Frączek mieszka w Gołębiewie (gmina Radzyń Chełmiński). Jak uzasadnia sta-

rosta Krzysztof Maćkiewicz, podczas rozmowy kwalifikacyjnej wykazała się szeroką wiedzą merytoryczną i znajomością spraw związanych z wykonywaniem zadań na stanowisku kierownika.

Wcześniej pracowała w ZS w Wąbrzeźnie, wcześniej w ZS we Wrońsku.

W konkursie startowały 2 osoby.

(aba)

REKLAMA

**BIURO DORADZTWA I POŚREDNICTWA
W DOCHODZENIU ODSZKODOWAŃ PO WYPADKACH**

Tomasz Przybyszewski, 87-400 Golub-Dobrzyń, ul. Rynek 20, e-mail: biurotp@op.pl

DORADZTWO BEZPŁATNE!

PŁATNOŚĆ WYŁĄCZNIE PO UZYSKANIU ODSZKODOWANIA

POTRZEBUJESZ PROFESJONALNEJ POMOCY? DZWOŃ! tel. 608 380 227

Wąbrzeźno

Przywitali Nowy Rok

Wąbrzeźnianie po raz drugi witali Nowy Rok w plenerze. Bawili się w rytm największych przebojów Abby.

Impreza na wąbrzeskim rynku wystartowała o godz. 22.30. Uczestników rozgrzały hity taneczne z płyty, konkursy i quizy. Po godz. 23.00 na scenę wkroczyła sylwestrowa gwiazda – zespół „S.O.S.” Wąbrzeźnian porwały do tańca takie przeboje szwedzkiego zespołu Abba jak „Mamma mia”, „S.O.S.”, „Super trouper” czy „Happy new year”.

Przed północą na scenie pojawił się zastępca burmistrza Wojciech Bereza, który złożył mieszkańcom noworoczne życzenia. Polał się szampan i rozpoczął widowiskowy pokaz fajerwerków.

Tegoroczna zabawa sylwestrowa, zorganizowana przez urząd miasta, tak jak poprzednia okazała się dużym sukcesem.

(pg), fot. Anna Borowska

Sylwestrowa gwiazda – zespół „S.O.S.” dał świetny występ

Wąbrzeźnian porwały do tańca takie przeboje szwedzkiego zespołu Abba jak „Mamma mia”, „S.O.S.”, „Super trouper” czy „Happy new year”

Impreza przypadła też do gustu najmłodszym

TYGODNIK REGIONU
WĄBRZEŹSKIEGO

CWA
www.cwa.info.pl

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 68 22 680
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor naczelny:
Adrianna Błaskiewicz

Dział reklamy:
tel. (56) 68 22 680
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Ogłoszenia drobne:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworcowa 4
tel. (56) 68 22 680

Wydawca:
Wydawnictwo Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20

Druk:
EDYTOR Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 10

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Powiat

Władza rozrosła się

Z końcem roku władza wykonawcza w powiecie rozrosła się do czterech osób.

Do ostatnich dni grudnia minionego roku na czele powiatu stali: starosta Krzysztof Maćkiewicz, wicestarosta Bożena Szpryńska i członek zarządu Karol Sarnecki. Wiadomo było, że koalicja rządząca, czyli Przymierze Obywatelskie 2014 i Nowe Perspektywy, będzie chciała kogoś dokoptować do tego grona, bo wcześniej przegłosowała zmianę w statucie powiatu i wprowadziła drugiego członka zarządu.

Tak kandydata rekomendował starosta Maćkiewicz: - Wiesław Si-

ciński jest radnym trzecią kadencję, w poprzedniej był też członkiem zarządu. Żywo interesuje się sprawami powiatu. Z zawodu jest leśnikiem. Jest dobrym człowiekiem.

Oburzył się radny Bogdan Koszuta: - Powinno być zwyczajem przybliżenie kandydata. Jakże to niezbędna potrzeba jest, by poszerzać skład zarządu? Nie posądzam pana starosty o rozdawnictwo publicznych środków, ale po tej prezentacji mam niedosyt. Jak uzasadniał pan kandydaturę

pierwszego członka zarządu (Karola Sarneckiego - red.), to dowiedziałem się, że jest prezesem Polskiego Związku Hodowców Gołębi Poczтовых w Chełmży. Prześledziliśmy protokoły z prac zarządu (Siciński pracował w nim w poprzedniej kadencji - red.), ale epokowych dokonań kandydata nie dopatrziliśmy się. Gdyby był wyjątkowym specjalistą od finansów, to rozumiem, bo przecież budżet trudny...

Ripostował Maćkiewicz: - Pewnie nawet gdybym przez go-

dzinę próbował szczegółowo uzasadniać tę kandydaturę, nic by to nie dało. Proszę z góry nie oceniać nowych osób, które rozpoczynają pracę w samorządzie i ich nie obrażać (chodzi o Sarneckiego - red.). Ustawodawca określił, że w każdym powiecie może być pię-

podkreślił przewodniczący rady Adam Puchała. Dodajmy, że w powiecie rypińskim i golubsko-dobrzyńskim zarządy powiatów liczą po 5 osób.

Z wyniku głosowania można wnioskować, że koalicji rządzącej udało się przekonać kogoś z opozycji do poparcia kandydatury Sicińskiego. Za głosowało 9 radnych, 6 było przeciwnych.

30 grudnia uzupełniono też skład prezydium rady. Przewodniczącą Puchała

- Nie posądzam pana starosty o rozdawnictwo publicznych środków, ale po tej prezentacji mam niedosyt - mówił po przedstawieniu kandydata na członka zarządu radny Koszuta

ciu członków zarządu, a u nas jest po zmianach czterech.

- Czy naprawdę racjonalne jest takie postępowanie, gdy powołuje się kolejne stanowisko wysoko płatne? - dopytywał Mieczysław Toś.

- Zadania powiatu z roku na rok zwiększają się, stąd zwiększenie stanu osobowego zarządu -

zaproponował wybór dwóch wiceprzewodniczących, radny Toś dla oszczędności - jednego, ale jego wniosek przepadł w głosowaniu. Stanowiska powierzono Krzysztofowi Mazurkowi (Przymierze Obywatelskie 2014) i - tu uklon w stronę opozycji - Michałowi Portalskiemu (PSL).

Tekst i fot. (aba)

Wiesław Siciński został nowym, tzw. nieetatowym członkiem zarządu

Wiceprzewodniczący rady powiatu: Krzysztof Mazurek...

...i Michał Portalski

ILE TO KOSZTUJE?

Funkcjonowanie rady powiatu w 2015 r. będzie kosztować 156 tys. zł. W tej kwocie mieści się wynagrodzenie Wiesława Sicińskiego, który jako tzw. nieetatowy członek zarządu otrzymuje zwiększoną dietę radnego w kwocie 1351 zł. Kolejny członek zarządu, Karol Sarnecki, zatrudniony jest na umowę o pracę. Nie będzie otrzymywał diety radnego. Jego wynagrodzenie to 5 555 zł brutto. Starosta zarobi 10 540 zł miesięcznie brutto (dla porównania starosta powiatu golubsko-dobrzyńskiego 10 920 zł), a wicestarosta 9 200 zł brutto.

OGŁOSZENIE PŁATNE

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Partnerstwo na rzecz wykorzystania możliwości platformy ePUAP przez JST i ich mieszkańców” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Prawdziwa rewolucja w Urzędach!

**Załatwianie spraw urzędowych bez kolejek i wychodzenia z domu?
Tak to już możliwe, wystarczy że założysz swój Profil Zaufany!**

Czym jest Profil Zaufany?

Profil Zaufany to bezpłatny podpis elektroniczny, dzięki któremu możemy załatwić sprawy administracyjne drogą elektroniczną czyli w dowolnym czasie i miejscu. Cały proces zastosowania Profilu będzie odbywać się na elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej (ePUAP) zatem do korzystania z Profilu Zaufanego niezbędny jest tylko dostęp do przeglądarki internetowej.

Sprawy administracyjne jakie można załatwić nie wychodząc z domu?

Dzięki Profilowi Zaufanemu możesz złożyć m. in.:

- deklarację na podatek od nieruchomości
- deklarację na podatek rolny
- deklarację na podatek od środków transportowych
- deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- wniosek o podział nieruchomości
- wniosek o przyznanie dodatku mieszkaniowego
- wniosek o przyznanie ulgi inwestycyjnej w podatku rolnym oraz wiele innych

Pełna lista usług/spraw, które możesz załatwić z wykorzystaniem Profilu Zaufanego jest dostępna w Twoim Urzędzie!

Jak założyć Profil Zaufany?

Aby uzyskać Profil Zaufany należy założyć konto użytkownika na platformie ePUAP (www.epuap.gov.pl), wypełnić oraz wysłać wniosek o potwierdzenie Profilu Zaufanego. Następnie w ciągu 14 dni musisz udać się z dowodem lub paszportem do jednego z Urzędów pełniących rolę Punktu Potwierdzającego Profil Zaufany.

Lista Urzędów pełniących funkcję Punktu Potwierdzającego Profil Zaufany:

Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie

Urząd Miasta w Wąbrzeźnie

Urząd Miasta w Kowalewie Pomorskim

Urząd Gminy Dębowa Łąka

Urząd Gminy Książki

**profil
zaufany**

**WARTO JUŻ TERAZ ZAŁOŻYĆ PROFIL ZAUFAANY, BY MÓC KORZYSTAĆ Z DOSTĘPNYCH USŁUG!
PUNKTY POTWIERDZANIA PROFILU ZAUFAanego SĄ CZYNNE W GODZINACH PRACY URZĘDÓW!**

Przyszedłem zrobić porządek

O zmianach kadrowych i planach na przyszłość z nowym wójtem gminy Książki Jerzym Dutkiewiczem rozmawiała Adrianna Błaszczewicz.

– To pana debiut czy miał pan wcześniej styczność z samorządem?

– Byłem cztery lata radnym z miejscowości Zaskocz, w połowie lat 80. Później z ramienia zawodu, który wykonywałem...

– ...policjantem pan był?

– Tak, i z tej racji kontakty z samorządami były. Mam też żonę samorządowca od 30 lat, doświadczenie ogromne. Jest budowlanem z uprawnieniami, zaangażowanym w pozyskiwanie środków unijnych. Pracuje w Dębowej Łące. Kiedyś pracowała w naszej gminie, ale jako jedyna sprzeciwiła się ówczesnemu wójtowi i wyszło, jak wyszło. Ale nie żałuje. Może i to było przyczynkiem, że postanowiliśmy skończyć z pewnymi rzeczami, by ratować gminę. Mówię to wprost, bo ja nie obawiam się swoich słów.

– Co to są „pewne rzeczy”?

– Po miesiachu urzędowania mam obraz sposobu działania poprzedniego wójta, wydatkowania publicznych pieniędzy. Oboje z żoną zastanawialiśmy się, które z nas ma kandydować, ale małżonka stwierdziła, że trzeba zrobić porządek i bym to był ja. Jestem oficerem policji w stanie spoczynku, emerytem. Emerytura to jest piękna sprawa, nie mam zamiaru tutaj wiekować, bo uważam, że są młodzi ludzie, którzy potrzebują pracy. Ale ktoś to musiał posprzątać.

Tu co najmniej naście lat pewne rzeczy nie były porządkowane. Jest mnóstwo roboty papierkowej.

Poza tym wystarczy zobaczyć, jak wyglądają gminy sąsiednie. Drogi prowadzące prawie że w pola są co najmniej utwardzo-

ne, że o asfalcie nie wspomnę. A nas z dróg gminnych mamy takie dwie: jedną w Łopatkach, kolejną z Książek przez Osieczek do Dębowej Łąki.

Budżet gminy na chwilę obecną ma deficyt prawie 2 mln zł (dochody ponad 18 mln – red.), ale z drugiej strony jest też zadłużenie na prawie 5,3 mln zł. Na kredycie świat stoi, ale na kredycie sensownym. Rozebrałem się w liczbie osób zatrudnionych w urzędzie gminy, bez Gminnego Ośrodka Kultury i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, i są to rzeczy zatrważające.

– Rozumiem, że chodzi o przerost zatrudnienia?

– Tak. 29 grudnia wręczyliśmy wypowiedzenia z pracy trzem osobom, dlatego że likwidujemy stanowiska. Uważam, że są niepotrzebne, nie stać nas na nie. Wiem, to drastyczne metody, no ale pewne sytuacje tego wymagają. W urzędzie gminy mamy obecnie 32,9 etatu, zatrudnione są 34 osoby!

– Wróćmy do dróg, bo te w gminie są fatalne.

– W okresie przedwyborczym rozmawiałem z 85 proc. mieszkańców i to mi uświadomiło, że nie oczekują cudów. Chcą elementarnych, ale jakże istotnych rzeczy. Pierwsza sprawa, to są drogi. Któregoś razu wzięłem samochód żony, z napędem na cztery koła, bo tylko tak mogłem przejechać niektórymi odcinkami. I wiem, że drogi trzeba budować, naprawiać.

Robiłem sondaż, za 1 tys. zł można łódkę kamienia z transportem kupić. Przeznaczmy 100 tys. zł, to jest 100 wywrotek po 26-28 ton. Gdyby sukcesywnie robić to przez cztery lata, na

pewno efekt będzie widoczny.

Część dróg mamy utwardzonych, np. w Bliźnie są dwie, jedna z nich wymaga remontu. Zrobiono ładną drogę do Osieczka, wykorzystując kamień z podtorza kolejowego. Z kolei w Brudzawkach są drogi, gdzie osobówką się nie przejedzie. W Książkach, rejon pod Brudzawki, też jest źle.

– Podał pan, że gmina ma 5,3 mln zł zadłużenia. Na co te pieniądze poszły?

– W 2014 r. zaciągnięto 1,5 mln zł kredytu. 1 mln zł to był wkład własny samorządu w budowę drogi Książki – Osieczek – Dębowa Łąka, reszta poszła na bieżące funkcjonowanie gminy. Uważam, że żyło się tutaj ponad stan. W marcu pracownicy dostali 5 procent podwyżki, w listopadzie 10 proc.

– Ta ostatnia to podwyżka „wyborcza”...

– Tak to należy rozumieć. Ale ekonomia jest nieubłagana. Podjąłem decyzję, że nie będzie żadnych podwyżek ani premii. Zostaje sama płaca zasadnicza plus wysługa lat, w niektórych przypadkach jest dodatek funkcyjny. Mam zamiar wypowiedzieć też warunki płacowe trzem pracownikom, by obniżyć im pobyty. Są one niewspółmierne w stosunku do oczekiwań.

– To kierownicze stanowiska?

– Po części. Płaca zasadnicza urzędników w niektórych przypadkach jest naprawdę wysoka, porównując ją do pensji netto niektórych mieszkańców, pracujących w Wąbrzeźnie czy Toruniu i mających na utrzymaniu rodziny.

– Czyli uposażenie w samo-

rzędzie było relatywnie wysokie.

– Moją zasadą jest to, że za dobrą robotę trzeba zapłacić. Ale płacę, ile mogę. Na sesji usłyszałem zarzut, że wprowadziłem zbiorową odpowiedzialność, chodziło o regulamin premiowania. Jest ten regulamin, a w nim zapis, że można przyznać premię – to jest fakultatywność – do 40 proc. płacy zasadniczej. Nie sądzę, że gdy ktoś dobrze wykonuje swoją pracę w godzinach, to u prywatnego pracodawcy dostanie premię. Nie wiem czy tutaj ludziom to wytłumaczono.

Są bardzo dobrzy pracownicy i nie mam zamiaru kija w szprychy wkładać, bo się wszyscy wywrócimy.

– Już chyba pan włożył...

– Włożyłem, ale w stosunku do tych ludzi, którzy byli malkontentami albo sądzili, że mnie przeciągną na swoją stronę. Ja chcę wykonać to, co sobie założyłem, tę gminę uzdrowić, a przede wszystkim zaprzestać dalszego zadłużania. Nie mam nic do stracenia.

W projekcie budżetu na 2015 r. zadłużenie, jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, spadnie poniżej 5 mln zł. Rok będzie bardzo trudny.

– Ile etatów chce pan zredukować docelowo?

– Będą odejścia w sposób naturalny, czyli na emeryturę. Już mamy zakończony jeden nabór na stanowisko zastępcy kierownika USC. To przesunięcie wewnętrzne z działu księgowości. Przeglądam się jednostkom organizacyjnym i tam też będą przesunięcia. Chodzi o to, by bardziej efektywnie wykorzystać pracowników, usprawnić zarządzanie nimi.

Ja rozglądam się po urzędzie, lubię zniecka popatrzeć, co kto w szafie ma. Może to się komuś wydawać niesmaczne, ale to są pomieszczenia służbowe. Pytam, co się dzieje. Będę dokładał obowiązków niektórym, bo tak trzeba. Wystarczy wejść do pomieszczenia i wszystko jest jasne: jeden pracownik tylko na mnie spojrzy i dalej robi swoje, a drugi przegląda strony z modą w internecie.

Wszystko, co jest nowe z początku budzi sprzeciw, strach. Nie chcę gnębić ludzi, ale trzeba co niektórym pokazać ich miejsce w szyku. To takie określenie trochę wojskowe czy też policyjne, ale ja z tego nie zrezygnuję. Powiem ludziom niebawem, że zwolnienia są zakończone, a przesunięcia nadal będą możliwe, bo tak funkcjonuje każda firma. Kadra jest fajna i mądra, zrozumie to.

– Jakie stanowiska uznał pan za niepotrzebne?

– Stanowisko geodety, bo te czynności mogą być wykonywane w ramach 3-osobowego ze-

społu do spraw inwestycji. Druga osoba, w wieku emerytalnym, jako pomoc administracyjna zajmowała się oświatą, trzecia to konserwator przy przepompowniach ścieków. Od czegoś trzeba było zacząć.

– A jeśli chodzi o skarbnika i sekretarza?

– Kiedy przyszedłem, ponad dwa tygodnie byłem sam. Pojawiły się sugestie, by powołać sekretarza spośród pracowników, ale nie chciałem tego robić. Dlatego z zewnątrz przyszła osoba z ponad 30-letnim stażem pracy w samorządzie (Grażyna Cywińska, wcześniej zatrudniona w Urzędzie Gminy w Wąpielsku – red.).

Z dotychczasową panią skarbnik dobrze mi się współpracuje. Wyjaśniliśmy sobie, czego oczekujemy, porozumienie jest.

– Ma pan twarde podejście do pracowników. Nie obawia się pan lawiny oskarżeń o mobbing?

– Ja mam moralny spokój, bo go nie stosuję. Po prostu mam twarde zasady, policja mnie tego nauczyła. Niestety, niektórych trzeba zdyscyplinować.

– Jakie inwestycje są w planie na 2015 r.? Dokonywał pan zmian w projekcie budżetu zostawionym przez poprzednika?

– Regionalna Izba Obrachunkowa miała uwagi do tego projektu, pani skarbnik musiała go poprawiać. Inwestycje zostały zachowane. To budowa dwóch zbiorników na przechowanie wody przy stacji uzdatniania przy ul. Północnej za ponad 400 tys. zł, utwardzenie nawierzchni ponad 2 km drogi z Książek do Łopatek, koło dawnego PGR-u (tu wchodzi też w grę wykonanie nawierzchni dwóch dróg osiedlowych i chodników), utwardzenie drogi w Bliźnie.

Zostało nam sześć lat do końca obecnej perspektywy finansowej Unii. I to niekorzystny czas dla Książek, biorąc pod uwagę minione lata. Trochę tu zrobiono, ale w porównaniu do sąsiadów wypadamy błado. Jest sporo do nadrobienia.

– Czego panu życzyć na 2015 r.?

– Zdrowie jest podstawą wszelkiego innego dobra. Poza tym spokoju w pracy i wytrwałości w dążeniu do celu.

Tekst i fot. (aba)

**REKLAMA
W TYGODNIKU**

CWA

ZADZWOŃ !!!

tel. (56) 682 26 80

Kotnowo

Opłatkowe spotkanie strażaków

Przedstawiciele jednostek OSP i druhowie seniorzy z gminy Płużnica podzielili się opłatkiem.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele jednostek OSP i druhowie seniorzy z gminy Płużnica oraz zaproszeni goście

szym gminnym stowarzyszeniu. Braliśmy udział w wielu pracach strażackich i w działaniach w naszym najbliższym środowisku – powiedział.

Druhowie m.in. uczestniczyli w jubileuszach jednostek OSP z terenu gminy, brali

Strażacy podzielili się opłatkiem udział w zawodach strażackich i manewrach pożarniczych.

Strażacy spotkali się 29 grudnia w świetlicy strażackiej w Kotnowie. Gości przywitał prezes miejscowej jednostki OSP Eugeniusz Młynarczyk. Kolejny rok działań strażaków na rzecz mieszkańców podsumował prezes zarządu oddziału gminnego OSP Edward Kruk.

– Rok 2014 jest już za nami. Był to kolejny dobry rok w na-

W ubiegłym roku w gminie Płużnica strażacy wyjeżdżali do 20 pożarów i 43 zdarzeń zaliczanych do miejscowych zagrożeń.

Po wystąpieniu Edwarda Kruka strażacy podzielili się opłatkiem i zasiedli do świątecznego stołu.

(pg), fot. nadesłane

Wąbrzeźno

W świątecznym nastroju

Dzień przed wigilią w wąbrzeskim Domu Pomocy Społecznej z podopiecznymi placówki spotkali się zaproszeni goście, w tym władze powiatu.

Atmosferę zbliżającego się Bożego Narodzenia w DPS-ie czuć było już od wielu dni dzięki przygotowanym w ramach terapii zajęciowej świątecznym ozdobom, a także wspólnemu śpiewaniu kolęd, co mieszkańcom domu sprawiało nie małą radość. Pensjonariusze, pod kierunkiem pedagoga i instruktorów, przygotowali jasełka, w których z dużym zaangażowaniem odgrywali role Maryi, Józefa, pasterzy czy aniołów. – Podczas jasełek mogliśmy przypomnieć sobie historię Bożego Narodzenia, a także wysłuchać wierszyków i kolęd w wykonaniu naszych podopiecznych – mówi instruktorka Natalia Zielińska. – Piękne przebrania aktorów bio-

racujących udział w bożonarodzeniowym przedstawieniu oraz odświeżony strój pozostałych mieszkańców dodatkowo podkreślały wyjątkowy charakter tego spotkania – dodaje pedagog Sandra Otręba.

Ks. Jan Kalinowski, kapelan DPS-u oraz ks. Bartłomiej Surdykowski, wikariusz parafii Matki Bożej Królowej Polski w Wąbrzeźnie odprawili uroczystą mszę, w czasie której oprawę muzyczną zapewnił zespół ICHTIS. Członkowie tej grupy (działającej przy parafii Matki Bożej Królowej Polski w Wąbrzeźnie) są zaprzyjaźnieni z DPS-em i od kilku lat upiększają grą i śpiewem uroczystości wigilijne.

Dyrektor Aldona Klimczak

i starosta Krzysztof Maćkiewicz wręczyli dyplomy i upominki pensjonariuszom, którzy w ciągu całego roku aktywnie uczestniczyli w zajęciach z zakresu rehabilitacji społecznej, a także prezentowali nienaganną postawę wobec współmieszkańców i pracowników. Aż 16 osób zostało nagrodzonych za wzorowe wypełnianie przydzielonych im zadań.

Spotkanie zwieńczył koncert kolęd w wykonaniu zespołu ICHTIS. Nie mogło również zabraknąć łamania się opłatkiem i serdecznych życzeń oraz wspólnej wieszery.

Tekst i fot.
Krzysztof Zaniewski

Wśród wyróżnionych za aktywne uczestnictwo w zajęciach i nienaganną postawę znalazł się m.in. Andrzej Zygnerski

Wanda Kołtowska jest autorką wielu wierszy

Kinga Brzezińska (śpiew), Magdalena Domagalska (skrzypce), Andrzej Domagalski (instr. klawiszowe), czyli część składu ICHTIS

Czas na życzenia i tradycyjne przełamanie opłatkiem

Mieszkańcy wystawili jasełka

Dyrektor Aldona Klimczak powitała mieszkańców i gości

Pedagog Sandra Otręba czuwa nad przebiegiem inscenizacji

Uciąż, Płużnica, Wiewiórki, Orłowo

Świąteczna integracja

Spotkania opłatkowe, jasełka, wspólne kolędowanie – święta sprzyjały integracji mieszkańców gminy Płużnica.

Uczestnicy projektu „Aktywny Senior – Uniwersytet III Wieku”, czyli grupa seniorów z z Wielądza, Orłowa, Gorynia i Uciąża, przygotowali jasełka. W świątecznym spotkaniu wzięli udział m.in. samorządowcy i mieszkańcy gminy. Widzowie nie szczędzili braw aktorom, którzy pochwalili się umiejętnościami zdobytymi na spotkaniach teatralnych realizowanych w ramach projektu. Po jasełkach wszyscy złożyli sobie życzenia i zasiedli do świątecznych stołów.

Święta to okres szczególnie trudny dla osób samotnych i starszych. To dla nich przygotowano w Gminnym Centrum Informacji w Płużnicy spotkanie opłatkowe. Zanim goście zasiedli do świą-

tecznego stołu, proboszcz parafii w Płużnicy ks. Roman Stefanowski odczytał fragment Pisma Świętego i poprowadził wspólną modlitwę. Uczestnicy spotkania podzielili się opłatkiem i złożyli sobie życzenia. Na stole pojawiły się w tradycyjne potrawy wigilijne, przygotowane przez panie ze „Stowarzyszenia Płużnickiego”. Uroczystość uświetniły jasełka w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej w Płużnicy.

Spotkanie zorganizowała gmina Płużnica przy współpracy z organizacją „Stowarzyszenie Płużnickie”, parafią i szkołą w Płużnicy i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Panie ze Stowarzyszenia Kobiet w Wiewiórkach wigilię urządziły w świetlicy wiejskiej. W uro-

czystości wzięły udział dzieci uczestniczące w zajęciach świetlicowych. Za jasełkowe przedstawienie zostały obdarowane słodkimi upominkami.

Świąteczna atmosfera zapanaowała też w punkcie przedszkolnym „Smerfus” w Orłowie. Najmłodsze dzieci odegrały jasełka przed rodzicami i zaproszonymi gośćmi. Maluchy zaśpiewały także piosenkę o kolorowych świętach i kolędy. Po części artystycznej wszyscy udali się do sali Centrum Edukacji Ekologicznej w Orłowie, gdzie przygotowano poczęstunek. Największą frajdę sprawiła dzieciom wizyta gwiazdora, który obdarował je prezentami.

(pg), fot. nadesłane

Grupa seniorów z z Wielądza, Orłowa, Gorynia i Uciąża przygotowała jasełka

W uroczystości w Wiewiórkach wzięły udział dzieci uczestniczące w zajęciach świetlicowych

Święta to okres szczególnie trudny dla osób samotnych i starszych. To dla nich przygotowano w Gminnym Centrum Informacji w Płużnicy spotkanie opłatkowe

Uczestnicy wigilii dla samotnych w Płużnicy podzieli się opłatkiem i złożyli sobie życzenia

Widzowie nie szczędzili braw aktorom, którzy pochwalili się umiejętnościami zdobytymi na spotkaniach teatralnych realizowanych w ramach projektu „Aktywny Senior – Uniwersytet III Wieku”

Świąteczna atmosfera zapanaowała też w punkcie przedszkolnym „Smerfus” w Orłowie

Wąbrzeźno

Oddali hołd powstańcom

Harcerze z 60. Wąbrzeskiej Drużyny Starszoharcerskiej „Eventyr” w 96. rocznicę wybuchu powstania wielkopolskiego uczcili pamięć bohaterów.

Harcerze z 60 Wąbrzeskiej Drużyny Starszoharcerskiej „Eventyr” w 96 rocznicę wybuchu powstania wielkopolskiego uczcili pamięć bohaterów

27 grudnia harcerze spotkali się na starym cmentarzu w Wąbrzeźnie, gdzie spoczywają Witold Maciejewski i Roman Sarniewicz, uczestnicy walk o wolną Wielkopolskę z lat 1918-1919.

– Co roku głośno mówi się o powstaniu warszawskim. Nie należy jednak zapominać o pozostałych walkach o niepodległość. Powstanie wielkopolskie było jednym z nielicznych i jedynym tak dużym, które zakończyło się zwycięstwem. Dlatego chcemy przypomnieć tę kartę naszej historii według sienkiewiczowskich słów „dla pokrzepienia serc” – mówi druha Paweł Becker z zastępu Obrońcy Poczty Gdańskiej.

Harcerze zapalili znicze, odczytali Apel Pamięci i odśpiewali Rotę.

Witold Maciejewski (1900-1997) pochodził z Kruszyń. Dzięki pomocy dziedzica Waworskiego z Mszana, przedostał się w 1919 roku za Drwęcę a stamtąd do Wielkopolski. Tam wstąpił do formującego się z uchodźców z Pomorza i Śląska oddziału we Wrześni. Po krótkim przeszkoleniu toczył boje o wyzwolenie Gniewkowa. Walczył też w bitwie pod Inowrocławiem.

Po zakończeniu powstania, brał udział w wyzwoleniu Pomorza w 1920 roku. W 1939 roku uczestniczył w kampanii wrześ-

śniowej, był członkiem AK. Za swoją działalność był wielokrotnie odznaczany, w tym Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Niestety, w przypadku Romana Sarniewicza (1900-1938) zachował się tylko napis na jego grobie „Powstaniec wielkopolski 1919”.

Harcerskie obchody zorganizował zastęp Obrońcy Poczty Gdańskiej, który realizuje projekt historyczny, polegający na opiece nad mogiłami zasłużonych Polaków. Druhowie zajmują się m.in. grobem Romana Sarniewicza.

Paweł Becker, (pg),
fot. Bartosz Słowiński

Powiat

Zagramy z Owsakiem

dokonanie ze str. 1

Dziesięć minut później ze swoją prezentacją wystąpią dzieci ze Szkoły Podstawowej w Dębowej Łące. Od 17.30 kolejna porcja muzyki i tańca. Wystąpią: zespół Flex, Koło Gitarowe WDK, zespół Hip Hop WDK oraz The Grizzly Ambulance.

O 19.00 finał zakończy światło do nieba.

W gminie Płużnica wolontariusze wyjdą zbierać pieniądze do puszek WOŚP w niedzielę od 11.00. Centrum sztabu mieścić się będzie w Gimnazjum w Nowej Wsi Królewskiej. O 15.00 rozpocznie się część artystyczna z występami młodzieży. Będzie można również wziąć udział w aukcjach orkiestrowych gadżetów. Dla darczyńców, oprócz tradycyjnych czerwonych

serduszek, przewidziano również upominki wykonane przez podopiecznych świetlic socjoterapeutycznych.

Wego dnia odbędzie się także turniej siatkówki. Dzień zakończy światło do nieba.

W gminie Książki wolontariusze rozpoczną kwestę wcześniej, bo o 8.30. Wraz z puszkami pojawią się w Osieczku, Łopatkach i Książkach. O 15.00 akcja przeniesie się do budynku Gminnego Ośrodka Kultury. Tu na scenie pojawią się dzieci z przedszkola, szkoły, gimnazjum oraz zespoły i wokaliści. Muzyczne akcenty przerywać będą aukcje gadżetów nadesłanych przez WOŚP, ale także tych przekazanych przez darczyńców. O 20.00 imprezę zwieńczy światło do nieba.

(pw)

W ubiegłym roku na rzecz orkiestry w gminie Płużnica pracowały wolontariuszki Ola Jankowska i Milena Eckert

Wąbrzeźno

Jubileusz emerytowanych strażaków

Koło Związku Emerytów i Rencistów Pożarnictwa w Wąbrzeźnie skończyło 15 lat. Członkowie koła świętowali też 20-lecie istnienia związku.

Jubileusz członkowie organizacji obchodzili jeszcze w starym roku.

– Pierwsze lata działalności naszego koła polegały na organizowaniu spotkań z okazji Dnia Strażaka, jak również spotkań wigilijno-norocznych, połączonych z wypłaceniem równoważnika pieniężnego na remont mieszkania – wspomina Janusz Kopczyński, prezes koła. – W miarę upływu lat oraz nabierania doświadczeń, działalność rozszerzyliśmy o organizację wycieczek. Wybrani delegaci z naszego koła działają też w strukturach wojewódzkich oraz krajowych naszego związku.

Okazja do świętowania była podwójna, bo w 2014 r. Związek Emerytów i Rencistów Pożarnictwa RP obchodził jubileusz 20-lecia. Medale upamiętniające tę rocznicę otrzymali Sławomir Herbowski – komendant Powiatowy PSP w Wąbrzeźnie, burmistrz Leszek Kawski, starosta Krzysztof Maćkiewicz,

Medal upamiętniający 20-lecie działalności Związku Emerytów i Rencistów Pożarnictwa RP odbiera Andrzej Kujaczyński

Andrzej Kujaczyński, dowódca jednostki ratowniczo-gaśniczej, Marek Węglarski – kierownik sekcji KP PSP, Stanisław Kwiatkowski, prezes Związku Emerytów i Rencistów Policji w Wąbrzeźnie i Jarosław Herbowski, prezes zarządu oddziału powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP.

Wszyscy członkowie koła otrzymali legitymacje związkowe oraz tablo z gadżetami upamiętniającymi jubileusz. Po części oficjalnej uczestnicy uroczystości przełamali się opłatkiem, złożyli sobie życzenia i wspominali minione 15 lat przy świątecznym stole.

(pg), fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Podróż w przeszłość

Jakub Skiba i Maciej Sacha z Książek to uczniowie wąbrzeskiego liceum. Pasjonują się zbieraniem pamiątek historycznych. Swoje zbiory pokażą na wystawie w Wąbrzeskim Domu Kultury.

Pierwsza wystawa młodych hobbystów zostanie otwarta 15 stycznia br. o godz. 17.00 w galerii WDK. Wśród eksponatów znajdują się fragmenty maszyn rolniczych, przedmioty gospodarstwa domowego, sprzęt wojskowy, guziki od mundurów, monety.

Wystawie licealistów towarzyszyć będzie ekspozycja pamiątek zachowanych w archiwaliach Li-

ceum Ogólnokształcącego w Wąbrzeźnie. To m.in. kroniki szkoły, kroniki klasowe i inne dokumenty. Opiekę merytoryczną nad wystawą sprawuje Aleksander Czarnecki.

Zbiory będzie można oglądać od poniedziałku do piątku, w godz. 8.00-18.00, do 13 lutego.

(pg)

Z okazji zbliżających się świąt Dnia Babci

i Dziadka zachęcamy do składania życzeń

w naszym tygodniku. Można je przesyłać

do 16 stycznia do godz. 16.00

na adres: redakcja@wpr.info.pl,

z dopiskiem życzenia CWA

Podsumowanie

Przeżyjmy to jeszcze raz

Przypomnijmy sobie, co działo się w 2014 r. w naszym mieście i powiecie

STYCZEŃ

Gmina Książki doczekała się własnego herbu, flagi oraz pieczęci

W Szkole Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie zainstalowano windę zewnętrzną dla osób niepełnosprawnych

MARZEC

60 mieszkańców miasta w ramach projektu „Wąbrzeźno on-line” trzymało laptopy z dostępem do internetu. Oprócz tego 20 komputerów trafiło do dwóch wąbrzeskich instytucji

Ruszyła budowa drogi na Kowalewo

MAJ

I Wąbrzeski Festiwal Historyczny zorganizowany przez Stowarzyszenie „Wąbrzeska kultura”

Majówka w Wąbrzeźnie: przekazanie ścieżek rowerowych, konkursy i koncert na Podzamczu, przemarsz z flagą i uroczystość religijno-patriotyczna. Rozdawaliśmy kamizelki odbłaskowe z logo „CWA”

Wybory do Parlamentu Europejskiego

Otwarcie nowej remizy PSP w Wąbrzeźnie

Przy ulicy Topolowej w Wąbrzeźnie powstał nowy plac zabaw

LUTY

Protesty rolników w Lipnicy. Domagali się m.in. zdecydowanych reakcji po wprowadzeniu rosyjskiego embarga na polską wieprzowinę

KWIECIEŃ

Jarmark wielkanocny na wąbrzeskim rynku

W parku nad jeziorem Frydek oraz na Górze Zamkowej stanęły urządzenia do rekreacji

Ruszył remont ul. Matejki w Wąbrzeźnie

CZERWIEC

Zamknięcie wąbrzeskiej porodówki wywołało protesty ciężarnych

Dni Wąbrzeźna i piknik lotniczy w Wałyczku

Oddział chirurgiczny wąbrzeskiego szpitala poszerzył zakres usług o zabiegi neurochirurgiczne i ortopedyczne

SIERPIEŃ

Dożynki powiatowe w Ryńsku

WRZESIEŃ

Stulecie Szkoły Podstawowej nr 2 w Wąbrzeźnie

IV Wąbrzeski Festiwal Turystyczny

LIPIEC

Awaria gazociągu na ul. Wolności w Wąbrzeźnie

Ruszyła modernizacja wąbrzeskiej oczyszczalni ścieków

Noc DJ-ów, Dzień Rybaka i Święto Rodziny w Płużnicy

PAŹDZIERNIK

Ruszyła przebudowa kilometrowego odcinka drogi wojewódzkiej nr 548 w Dębowej Łące

Rozstrzygnięto głosowanie na budżet obywatelski. Wygrały projekty: remont i modernizacja strażnicy OSP, odtworzenie harcówki i wykonanie przystani na Jeziorze Zamkowym

GRUDZIEŃ

Akcja charytatywna na rzecz chorej na białaczkę Angeliki Jaskot z Dębowej Łąki

Wąbrzeźnianie powitali Nowy Rok na Placu Jana Pawła II

LISTOPAD

Wybory samorządowe

Ochrona zdrowia w nowym wydaniu

1 stycznia w życie weszły tzw. pakiet onkologiczny oraz kolejkowy. Co to oznacza dla pacjenta i jak skorzystać z nowych rozwiązań?

Realizacja nowych przepisów wprowadziła zamieszanie w polskiej służbie zdrowia. Przypomnijmy, że część niepublicznych zakładów nie chciała podpisać kontraktów na kolejny rok realizacji usług finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Takich problemów nie było w Kujawsko-Pomorskim, gdzie wszystkie przychodnie i szpitale podpisały dokumenty. Dzięki temu od pierwszego stycznia mieszkańcy mają zapewnioną pomoc medyczną w przychodniach.

Informacja jeszcze niepełna

Od początku roku zmieniło się kilka zapisów, które mają wpłynąć na poprawę jakości świadczonych usług. Jedną z nich jest funkcjonowanie Ogólnopolskiego Informatora o Czasie Oczekiwania na Świadczenia Medyczne. Działa już od kilka miesięcy, jednak dopiero od początku roku ma szansę rzeczywiście służyć pomocą przy zapisywaniu się do specjalisty. Informator to elektroniczna baza pokazująca jakie są kolejki do danego specjalisty na terenie województwa i kraju. W bazie zobaczymy, ile osób zapisanych jest w kolejce w konkretnej przychodni czy szpitalu, ile osób zostało skreślonych z listy, jaki jest czas oczekiwania na przyjęcie. Dotąd system był krytykowany za to, że często zapisy w bazie nie pokrywały się z długością kolejki w wybranej placówce. Wszystko dlatego, że przychodnie i szpitale wysyłały informacje do NFZ tylko raz w miesiącu. Teraz placówki są zobowiązane do przekazywania co najmniej raz w tygodniu informacji o pierwszym wolnym terminie udzielenia świadczenia. W przypadku przekazywania raz w tygodniu informacja ta powinna być sporządzona według stanu na ostatni dzień roboczy każdego tygodnia i przekazana do właściwego oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia najpóźniej następnego dnia roboczego.

Na razie jednak pacjent, który chce w ten sposób dowiedzieć się, gdzie są najkrótsze kolejki do specjalistów, nie uzyska najświeższych informacji. Wszystko dlatego, że w informatorze często są przestarzałe dane, pochodzące najczęściej z listopada zeszłego roku.

– Proszę dać nam jeszcze chwilę, aż te dane zaczną regularnie spływać do nas – mówi Barbara Nawrocka, rzeczniczka kujawsko-pomorskiego oddziału

NFZ. – Myślę, że spłyną one do połowy stycznia, najpóźniej pod koniec miesiąca. Cały czas nasz pracownik czuwa nad monitorowaniem tych danych. Staramy się przypominać, uczyć przychodnie, jak wypełniać te dane, które od nich do nas spływają. Jeśli placówka uparczywie nie dostarcza nam informacji, możemy nałożyć karę finansową w kwocie do 1 proc. wartości kontraktu. Nie chcemy jednak tego robić. Wolimy pomagać, niż restrykcyjnie podchodzić do tematu.

Oprócz dotychczasowych danych przychodnia musi też podać pierwszy wolny termin na wizytę do określonej poradni. Pozywną informacją jest też to, że w systemie znalazły się świadczenia, które dotąd nie były rejestrowane. Są to zabiegi w zakresie soczewki (zaćma), usunięcie zwężenia tętnicy wieńcowej (angioplastyka), endoprotezoplastyka stawu biodrowego i kolanowego, rewizja po endoprotezoplastyce stawu biodrowego i kolanowego.

Jeśli chcemy skorzystać z centrum informacji, wystarczy wejść na stronę internetową jednego z oddziałów Narodowego Funduszu Zdrowia, np.: nfz-bydgoszcz.pl, gdzie po prawej stronie w zakładkach znajduje się odnośnik „kolejki oczekujących” lub bezpośrednio na stronę kolejki.nfz.gov.pl.

Recepta dla babci

Dla wszystkich pacjentów z pewnością dobrą wiadomością stanowi to, że od początku roku w tzw. pakiecie kolejkowym usankcjonowano prawo do ubiegania się o receptę zaoczną. Dotychczas odbiór recepty przez osobę trzecią był praktykowany w wielu placówkach, jednak teraz żaden lekarz nie powinien odmówić wystawienia takowej. Co więcej, w przychodni mogą od nas żądać upoważnienia wystawionego przez pacjenta. Dodatkowo w dokumentacji medycznej powinna być zamieszczona informacja o przepisaniu leku, a także o osobie, która tę receptę odebrała.

Zielona karta dla pacjentów onkologicznych

Najważniejszą bodajże zmianą w systemie jest utworzenie szybkiej ścieżki diagnozy i leczenia dla pacjentów, co do których jest podejrzenie występowania choroby nowotworowej. Taki pacjent dostaje od lekarza tzw. zieloną kartę. Jak wygląda przyspieszona ścieżka?

Pierwszy krok to zgłoszenie się pacjenta do lekarza podsta-

wowej opieki zdrowotnej (POZ), który przeprowadzi dokładny wywiad, oceni dolegliwości i w razie potrzeby zleci wykonanie niezbędnych badań. Jeśli na tej podstawie lekarz stwierdzi podejrzenie nowotworu złośliwego, skieruje pacjenta do specjalisty właściwego ze względu na umiejscowienie nowotworu lub do onkologa. To właśnie lekarz pierwszego kontaktu wystawi pacjentowi kartę diagnostyki i leczenia onkologicznego. Kartę będzie mógł wydać także lekarz specjalista w poradni ambulatoryjnej (AOS), jeśli zdiagnozuje nowotwór złośliwy u swojego pacjenta. Chory może ją też otrzymać w szpitalu – jeśli w wyniku hospitalizacji (nawet niezwiązanej z chorobą nowotworową) zostanie u niego wykryty nowotwór złośliwy. W takim przypadku warunkiem wydania dokumentu będzie potwierdzenie diagnozy. Kartę mogą otrzymać też pacjenci z chorobą nowotworową, którzy rozpoczęli leczenie przed 1 stycznia 2015 r. Wówczas powinien wystawić ją lekarz prowadzący leczenie.

W karcie diagnostyki i leczenia onkologicznego znajdują się rubryki, które będą uzupełniać właściwi lekarze na poszczególnych etapach procesu diagnostyczno-terapeutycznego. Dzięki temu informacje o pacjencie będą się znajdowały w jednym miejscu. Będą to m.in.: wykaz badań diagnostycznych, sama diagnoza, a w przypadku rozpoznania nowotworowego również informacja o stopniu zaawansowania choroby oraz plan leczenia. Dokument stanie się własnością pacjenta, więc placówka medyczna musi nieodpłatnie przekazać pacjentowi oryginał karty oraz przechowywać jej kopię.

Jedną z najważniejszych zmian, które wprowadza pakiet onkologiczny, jest obowiązek przestrzegania przez świadczeniodawców terminów, wyznaczonych na wykonanie diagnostyki onkologicznej. Pacjent, który otrzyma kartę powinien zgłosić się do lekarza specjalisty. Cała diagnostyka powinna trwać najwyżej dziewięć tygodni czyli; od momentu, gdy zostanie wpisany na listę osób oczekujących na konsultację specjalistyczną, do postawienia diagnozy nie powinno minąć więcej niż 9 tygodni. Ten okres został podzielony na poszcze-

gólne etapy. W czasie pierwszych 5 tygodni pacjent ma czekać na wizytę u lekarza specjalisty maksymalnie 14 dni. Następne 3 tygodnie chory ma na wykonanie badań zleconych przez lekarza specjalistę w ramach diagnostyki wstępnej (na podstawie tych badań lekarz potwierdzi lub wykluczy chorobę nowotworową u pacjenta). W trakcie kolejnych 4 tygodni pacjent powinien wykonać badania zlecone przez lekarza specjalistę w ramach diagnostyki pogłębionej. Ministerstwo Zdrowia docelowo chce, aby diagnostyka była realizowana w 7 tygodni od 2017 r.

To jednak dopiero pierwszy etap leczenia onkologicznego w nowej formule. Kolejną jest skierowanie pacjenta ze zdiagnozowanym nowotworem do tzw. konsylium, właściwego dla danego rodzaju nowotworu. Konsylium, to zespół specjalistów decydujący o sposobie i harmonogramie leczenia. W jego skład wchodzi m.in. onkolog kliniczny, radio-terapeuta, chirurg, radiolog, psycholog i pielęgniarka bądź inny pracownik medyczny. Konsylium

biera osobę nadzorującą pracę zespołu, tzw. koordynatora, który nie musi być lekarzem, ale powinien być członkiem zespołu.

Nowe przepisy przewidują, że od postawienia diagnozy do rozpoczęcia terapii nie może minąć więcej niż trzy tygodnie. Jest to warunek dodatkowego finansowania. Nowością jest też to, że na leczenie onkologiczne nie będzie limitów. Przypomnijmy też, że to pacjent wybiera miejsce leczenia.

Do specjalisty ze skierowaniem

Kolejną nowością jest to, że od początku roku korzystając z usług dermatologa oraz okulisty musimy najpierw przedstawić skierowanie od lekarza pierwszego kontaktu. Dotychczas przy rejestracji taki dokument nie był potrzebny.

– Ci pacjenci, którzy zarejestrowali się do okulisty przed 1 stycznia lub udają się na wizytę kontrolną nie potrzebują takiego skierowania – wyjaśnia Nawrocka.

Katarzyna Fus

tot. sxc

Nowe rozwiązania mają skrócić kolejki do specjalistów

PROGRAM TELEWIZYJNY

HITY TYGODNIA

CZWARTEK 20:00 TV PLUS - CZERWONA GORĄCZKA

Komedia kryminalna, 106 min, USA, 1988

Iwan Danko jest moskiewskim milicjantem zwalczającym handlarzy narkotyków. W jednym z zaułków miasta ma miejsce obława na gang narkotykowy. Dochodzi do strzelaniny, podczas której ginie przyjaciel Iwana. Z pułapki udaje się zbiec szefowi bandy, bezwzględnemu Viktorowi Rostowowi. Danko poprzysięga zemstę i w ślad za groźnym gangsterem udaje się do Chicago. Tu do współpracy zostaje przydzielony mu detektyw amerykańskiej policji Art Ridzik.

PIĄTEK 20:05 TVP 2 - ODLOT

Film animowany, 96 min, USA, 2009

Siedemdziesięcioośmioletni Carl Fredricksen, emerytowany sprzedawca balonów, spełnia swe wielkie życiowe marzenie o przygodzie - za pomocą setek balonów przekształca swój dom w wielki pojazd powietrzny i odlatuje do Ameryki Południowej. Przypadkiem zabiera nieplanowanego pasażera, ośmioletniego skauta Russella, pełnego nieuzasadnionego optymizmu, lecz wyjątkowo niezręcznego. Razem przeżywają mnóstwo zaskakujących i niespodziewanych przygód...

NIEDZIELA 20:00 TVN 7 - MONACHIUM

Film sensacyjny, 164 min, Francja, Kanada, USA, 2005

Film inspirowany autentycznymi wydarzeniami, odkrywa kulisy tajnej akcji agentów Mossadu, którzy otrzymali zadanie wytropienia i likwidacji 11 Palestyńczyków, odpowiedzialnych, jak przypuszczano, za zaplanowanie masakry izraelskich sportowców podczas igrzysk olimpijskich w 1972 roku. Pokazuje też, jak wysoką cenę musieli zapłacić za ten akt zemsty biorący w nim udział agenci oraz człowiek, który nimi dowodził.

PONIEDZIALEK 20:05 POLSAT - BAD BOYS II

Komedia sensacyjna, 147 min, USA, 2003

Narkotykowi gliniarze Mike Lowrey i Marcus Bennett prowadzą akcję, której celem jest niedopuszczenie do gigantycznego transportu ecstasy do Miami. W efekcie kilkumiesięcznego śledztwa odkrywają gigantyczne podziemie narkotykowe, którego szef chce przejąć kontrolę nad handlem ecstasy w całym mieście.

06:10 Świat się kręci
06:55 Info poranek
07:10 Pogoda
07:15 Info poranek
07:40 Gość poranka
07:50 Info poranek
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Polityka przy kawie
08:50 Jaka to melodia? - rozrywka
09:20 Klan odc. 2673 - serial
09:50 Ojciec Mateusz odc. 87 - serial
10:50 Wspaniałe stulecie odc. 50 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:40 Przepis dnia
12:50 Zdumiewające Indie odc. 3
13:55 Autostrada do nieba - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Okrasa łamie przepisy
15:50 Wspaniałe stulecie odc. 51 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan odc. 2674 - serial
18:30 Świat się kręci
19:15 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Ojciec Mateusz odc. 102 - serial
21:25 Sprawa dla reportera
22:25 Ja i moi ch czternaścioro dzieci
23:25 Głową w mur odc. 5 - serial
00:20 Rosyjska ruletka - thriller
02:00 Sprawa dla reportera
02:55 Notacje odc. 83

06:00 Uwaga!
06:20 Mango - Telezakupy
07:25 Detektywi odc. 664 - serial
08:00 Dzień dobry TVN
10:55 Na Wspólnej odc. 1996 - serial
11:25 Kuchenne rewolucje s. 8 odc. 8 - rozrywka
12:25 Szpital odc. 164 - serial
13:25 Ukryta prawda odc. 268 - serial
14:25 Ugotowani s. 7 odc. 23 - rozrywka
15:00 Szkoła odc. 23 - serial
16:00 Rozmowy w toku odc. 2228 - talk show
17:00 Ukryta prawda odc. 269 - serial
18:00 Szpital odc. 165 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:40 Rajd Dakar 2015 odc. 5 - sporty motorowe
19:50 Pogoda
19:55 Uwaga!
20:15 Na Wspólnej odc. 1997 - serial
20:50 Szkoła odc. 24 - serial
21:50 Kuchenne rewolucje s. 9 odc. 8 - rozrywka
22:50 Trójkąt Bermudzki na Morzu Północnym - film katastroficzny
01:50 Rajd Dakar 2015 odc. 5 - sporty motorowe
01:55 Lekarze s. 5 odc. 6 - serial
02:50 Człowiek - cel s. 2 odc. 5 - serial

06:00 Złotopolscy odc. 93, 94 - serial
07:00 Nash Bridges s. 3 odc. 46, 47 - serial
09:00 Gliniarz i prokurator s. 4 odc. 22 - serial
10:00 Kasia i Tomek s. 2 odc. 27 - serial
10:30 Jesteś moim życiem odc. 68 - serial
11:30 Sekret s. 2 odc. 80 - serial
12:30 Królowa serc odc. 15, 16 - serial
14:30 Zbuntowany anioł odc. 2 - serial
15:30 Zaginiony świat odc. 17 - serial
16:30 Gwiezdne wrota s. 8 odc. 11 - serial
17:30 Boso przez świat odc. 35, 36, 37
19:00 Pingwiny z Madagaskaru s. 2 odc. 13, 14 - serial
20:00 Czerwona gorączka - komedia kryminalna
22:05 Zoolander - komedia
00:00 Szczęki II - thriller
02:25 Zobacz to!

06:05 M jak miłość odc. 701, 702 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:05 Barwy szczęścia odc. 1219 - serial
11:40 Na dobre i na złe odc. 446 - serial
12:40 Postaw na milion - rozrywka
13:40 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 73
14:10 Baron 24 odc. 2 - serial
14:40 Kabaret Ani Mru Mru odc. 1 - rozrywka
15:15 Puchar Świata - Tour de Ski w Toblach - narciarstwo klasyczne
16:30 Na dobre i na złe odc. 581 - serial
17:25 In vitro. Czekając na dziecko odc. 1
18:00 Panorama
18:25 Sport-telegram
18:35 Pogoda
18:45 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia odc. 1219, 1220 - serial
20:40 Hulk - film sensacyjny
23:10 Lourdes - dramat obyczajowy
01:00 40-letni prawiczek - komedia romantyczna

06:20 Męski typ odc. 1 - talk show
06:50 Niewinna intryga odc. 88 - serial
07:55 Sąd rodzinny odc. 104 - serial
08:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 505 - serial
09:55 Kryminalni s. 3 odc. 10 - serial
11:05 Mango - Telezakupy
12:40 Sąd rodzinny odc. 105 - serial
13:40 Szpital odc. 33 - serial
14:40 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 506 - serial
15:40 Julia odc. 97 - serial
16:15 Brzydula odc. 37 - serial
16:45 Kryminalni s. 3 odc. 11 - serial
17:50 Agenci NCIS: Los Angeles s. 2 odc. 4 - serial
18:45 Czterej pancerni i pies odc. 15 - serial
20:00 Podaj dalej - film obyczajowy
22:35 Mentalista odc. 21 - serial
23:40 Morderczy przyjaciel - horror
01:30 Sekrety magii odc. 246 - rozrywka

07:05 Informacje kulturalne
07:25 Kanclerz odc. 2 - serial
08:30 Kiedy smok połknął słońce
10:35 Mistrz - film obyczajowy
13:10 Informacje kulturalne
13:30 Listy naszych czytelników - film obyczajowy
14:05 Fantomas - komedia
16:05 Kanclerz odc. 2 - serial
17:15 Kiedy smok połknął słońce
19:15 To jest twój nowy syn - film krótkometrażowy
19:50 Zdradzieckie serce - film krótkometrażowy
19:55 Rodzeństwo - film krótkometrażowy
20:00 Upadek - film krótkometrażowy
20:20 Hala odlotów odc. 89 - talk show
21:15 Nocny kowboj - dramat obyczajowy
23:20 Hala odlotów odc. 89 - talk show
00:20 Plac Zbawiciela - dramat obyczajowy
02:20 Sceny dziecięce z życia prowincji - film obyczajowy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Pielęgniarki s. 2 odc. 29 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy s. 13 odc. 672, 673 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie s. 2 odc. 29 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 581 - serial
12:00 Pielęgniarki s. 2 odc. 30 - serial
13:00 Trudne sprawy s. 3 odc. 51 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2011 - serial
14:45 Dzień, który zmienił moje życie s. 2 odc. 30 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy odc. 39 - serial
17:00 Dlaczego ja? odc. 352 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2012 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 411 - serial
20:05 Burleska - musical
22:35 Kobieta na topie - komedia romantyczna
00:25 Każdy chce być Włochem - komedia romantyczna
02:45 Tajemnice losu

06:00 Galileo - jak to możliwe
07:05 Nowy Scooby i Scrappy Doo odc. 10 - serial
07:35 Szczenejące lata Toma i Jerry'ego odc. 11 - serial
08:05 Nowy Scooby i Scrappy Doo odc. 13 - serial
08:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 1 - serial
09:05 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 2, 3 - serial
10:00 Nie igraj z aniołem odc. 163 - serial
11:00 Burza odc. 84 - serial
12:00 Na patrolu odc. 11 - serial
12:30 Sekrety sąsiadów odc. 11 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 11 - serial
14:00 STOP Drogówka
15:00 Dom nie do poznania odc. 17 - rozrywka
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 164 - serial
17:00 Burza odc. 85 - serial
18:00 Na patrolu odc. 12 - serial
18:30 Sekrety sąsiadów odc. 12 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 12 - serial
20:00 Uważaj na wilkołaka - horror
21:55 Pożeracz kości - horror
23:50 Kroniki facetów z klasą odc. 10 - rozrywka
00:50 Na granicy śmierci
01:50 To był dzień
02:50 Seks w wielkim mieście odc. 68 - serial

07:25 Zaproszenie odc. 286 - przyroda i podróże
07:55 Widziane na Ziemi odc. 4
09:05 Wspaniałe stulecie odc. 2 - serial
10:00 Cafe Historia
10:20 Polska i świat z historią w tle odc. 124
10:45 Temperatura wrzenia
11:20 Makłowicz w podróży
11:55 Gdy świat się wali odc. 2
12:55 Umarłem, aby żyć - film wojenny
14:35 Notacje odc. 5
14:50 Flesz historii
15:05 Ex libris
15:25 Sensacje XX wieku odc. 183, 184
16:15 Ex libris
16:30 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
17:00 Wspaniałe stulecie odc. 3
18:00 Ślady odc. 2
19:00 Wiadomości - wydania archiwalne
19:45 Gdy świat się wali odc. 3
21:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:40 Sensacje XX wieku odc. 182, 181
22:35 Szerokie tory odc. 107
23:25 Przewodnik historyczny Bogusława Wołoszańskiego
23:55 Wielkie napady PRL-u odc. 10
00:30 Tajemnica testamentu Paderewskiego
01:00 Naszaarmia.pl
01:30 Ten, który zestrzelił Boeinga
02:25 Wileńscy włóczędzy
02:55 Przerwa w nadawaniu

06:10 Świat się kręci
06:55 Info poranek
07:10 Pogoda
07:15 Info poranek
07:40 ZUS dla ciebie
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Polityka przy kawie
08:45 Jaka to melodia? - rozrywka
09:15 Klan odc. 2674 - serial
09:45 Boże Narodzenie w Kościele greckokatolickim
10:50 Wspaniałe stulecie odc. 51 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:40 Przepis dnia
12:45 Puchar Świata w Tauplitz/Bad Mitterndorf - narciarstwo klasyczne
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Okrasa łamie przepisy
15:50 Wspaniałe stulecie odc. 52 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan odc. 2675 - serial
18:30 Świat się kręci
19:15 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Pogoda dla kierowców
20:25 Serial fabularny - serial
21:30 Legenda Zorro - film przygodowy
23:50 Zemsta s. 2 odc. 5 - serial
00:40 Zew wolności - dramat obyczajowy
02:55 Głową w mur odc. 5 - serial

06:00 Uwaga!
06:20 Mango - Telezakupy
07:25 Detektywi odc. 665 - serial
08:00 Dzień dobry TVN
10:55 Na Wspólnej odc. 1997 - serial
11:25 Kuchenne rewolucje s. 8 odc. 9 - rozrywka
12:25 Szpital odc. 165 - serial
13:25 Ukryta prawda odc. 269 - serial
14:25 Ugotowani s. 7 odc. 24 - rozrywka
15:00 Szkoła odc. 24 - serial
16:00 Rozmowy w toku odc. 2229 - talk show
17:00 Ukryta prawda odc. 270 - serial
18:00 Szpital odc. 166 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:40 Rajd Dakar 2015 odc. 6 - sporty motorowe
19:50 Pogoda
19:55 Uwaga!
20:05 Wojna światów - film science-fiction
22:35 Ojciec chrzestny III - film sensacyjny
02:00 Rajd Dakar 2015 odc. 6 - sporty motorowe
02:05 Kuba Wojewódzki s. 8 odc. 13 - talk show

06:00 Złotopolscy odc. 94, 95 - serial
07:00 Nash Bridges s. 3 odc. 48, 49 - serial
09:00 Gliniarz i prokurator s. 4 odc. 23 - serial
10:00 Kasia i Tomek s. 2 odc. 28 - serial
10:30 Jesteś moim życiem odc. 69 - serial
11:30 Sekret s. 2 odc. 81 - serial
12:30 Królowa serc odc. 16, 17 - serial
14:30 Zbuntowany anioł odc. 3 - serial
15:30 Zaginiony świat odc. 18 - serial
16:30 Gwiezdne wrota s. 8 odc. 12 - serial
17:30 Boso przez świat odc. 37, 38, 39
19:00 Pingwiny z Madagaskaru s. 2 odc. 14, 15 - serial
20:00 Draka w Bronksie - film sensacyjny
21:55 Resident Evil: Zagłada - horror
23:55 Piątek trzynastego II - horror
01:50 Zobacz to!
02:30 Dyżur s. 2 odc. 21

06:05 M jak miłość odc. 702, 703 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:55 Barwy szczęścia odc. 1220 - serial
11:30 Na dobre i na złe odc. 447 - serial
12:35 Kabaret Moralnego Niepokoju odc. 1 - rozrywka
13:35 Metr od świętości
14:10 Baron 24 odc. 3 - serial
14:40 Szkoła życia odc. 1 - serial
15:25 Rodzinka.pl odc. 130 - serial
16:00 Panorama - kraj
16:15 Pogoda - kraj
16:20 Telekamery "Tele Tygodnia" 2015 - nominacje odc. 6 - rozrywka
16:25 Alternatywy 4 odc. 2 - serial
17:25 In vitro. Czekając na dziecko odc. 2
18:00 Panorama
18:25 Sport-telegram
18:35 Pogoda
18:45 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia odc. 1220 - serial
20:05 Odlot - film animowany
21:50 Dzięki Bogu już weekend odc. 9 - rozrywka
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas s. 13 odc. 17 - serial
23:55 Hulk - film sensacyjny
02:15 Dzięki Bogu już weekend - rozrywka
02:45 Dzień, który odmienił twoje życie - dramat obyczajowy

06:20 Męski typ odc. 2 - talk show
06:50 Niewinna intryga odc. 89 - serial
07:55 Sąd rodzinny odc. 105 - serial
08:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 506 - serial
09:55 Kryminalni s. 3 odc. 11 - serial
11:05 Mango - Telezakupy
12:40 Sąd rodzinny odc. 106 - serial
13:40 Szpital odc. 34 - serial
14:40 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 507 - serial
15:40 Julia odc. 98 - serial
16:15 Brzydula odc. 38 - serial
16:45 Kryminalni s. 3 odc. 12 - serial
17:50 Agenci NCIS: Los Angeles s. 2 odc. 5 - serial
18:45 Czterej pancerni i pies odc. 16 - serial
20:00 Odlotowe dzieciaki - komedia
22:10 Miłość i wojna - melodramat
00:30 Czarna lista odc. 15 - serial
01:35 Sekrety magii odc. 247 - rozrywka

07:15 Kanclerz odc. 3 - serial
08:25 Siła kobiet
10:00 Urowadzenie Agaty - film obyczajowy
11:30 Studio Kultura - Niedziela z...
12:30 Podróż - film krótkometrażowy
13:00 Rosja - Polska odc. 6
13:30 Dolina Issy - film psychologiczny
15:30 Echo - film krótkometrażowy
16:00 Kanclerz odc. 3 - serial
17:15 Siła kobiet
18:50 Latarnik - dramat społeczny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Diaz - dramat obyczajowy
22:30 Tygodnik kulturalny
23:30 Nocny kowboj - dramat obyczajowy
01:30 Informacje kulturalne
01:55 Irek Dudek symfonicznie - Rawa Blues Festival 2014

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Pielęgniarki s. 2 odc. 30 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy s. 13 odc. 674, 675 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie s. 2 odc. 30 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 582 - serial
12:00 Pielęgniarki s. 2 odc. 31 - serial
13:00 Trudne sprawy s. 3 odc. 52 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2012 - serial
14:45 Dzień, który zmienił moje życie s. 2 odc. 31 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy odc. 40 - serial
17:00 Dlaczego ja? odc. 353 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2013 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 412 - serial
20:10 Artur i zemsta Maltazara - film fantastyczny
22:00 Dwóch gniewnych ludzi - komedia
00:20 Pościg pod ostrzałem - thriller
02:15 Tajemnice losu

06:00 Galileo - jak to możliwe
07:05 Nowy Scooby i Scrappy Doo odc. 11 - serial
07:35 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego odc. 12 - serial
08:05 Scooby Doo odc. 15 - serial
08:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 2 - serial
09:05 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 3, 4 - serial
10:00 Nie igraj z aniołem odc. 164 - serial
11:00 Burza odc. 85 - serial
12:00 Galileo
13:00 Czysta chata odc. 1 - rozrywka
14:00 STOP Drogówka
15:00 Dom nie do poznania odc. 18 - rozrywka
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 165 - serial
17:00 Burza odc. 86 - serial
18:00 Pamiętniki z wakacji odc. 14, 15 - serial
20:00 Atomowy huragan - film science-fiction
21:55 STOP Drogówka
23:00 Niegrzeczne spotkanie - film erotyczny
00:50 Osobliwości kulturowe odc. 3
01:50 To był dzień
02:50 Seks w wielkim mieście odc. 69 - serial

07:25 Zaproszenie odc. 289 - przyroda i podróże
08:00 Widziane na Ziemi odc. 5
09:05 Wspaniałe stulecie odc. 3
10:00 Przewodnik historyczny Bogusława Wołoszańskiego
10:35 Namibia odc. 2
11:10 Makłowicz w podróży
11:40 Gdy świat się wali odc. 3
12:50 Listy z Reims
13:25 Zanim zabrzała jej pieśń
13:55 Cafe Historia
14:15 Notacje odc. 6
14:30 Spór o historię odc. 93
15:05 Ex libris
15:20 Sensacje XX wieku odc. 182, 181
16:15 Olgierd Budrewicz odc. 4
16:30 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
17:00 Wspaniałe stulecie odc. 4 - serial
18:05 Legenda 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK
19:05 Wiadomości - wydania archiwalne
19:45 Gdy świat się wali odc. 4
21:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:35 Sensacje XX wieku odc. 179, 180
22:30 Polska i świat z historią w tle odc. 66
22:50 Szerokie tory odc. 74
23:25 Miejsca przekłete odc. 1
00:00 Ruski miesiąc
00:40 Tędy przeszła historia odc. 6
01:15 Naszaarmia.pl
01:45 Uciekinier
02:50 Co z tą Rosją?

06:10 Ekspres miłosierdzia
06:40 Pełnosprawni - magazyn
07:00 Las story
07:25 Dzień dobry w sobotę
08:00 Rok w ogrodzie
08:25 Naszaarmia.pl
08:55 Płonący brzeg - serial
10:00 Enklawy dzikiej przyrody odc. 8
10:35 Jak to działa?
11:15 Czterej pancerni i pies odc. 1 - serial
12:20 Herb piratów - serial
13:15 Jaka to melodia? - rozrywka
13:55 Puchar Świata w Tauplitz/Bad Mitterndorf - narciarstwo klasyczne
16:25 Okrasa łamie przepisy
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Ojciec Mateusz odc. 103 - serial
18:30 Ranczo odc. 96 - serial
19:30 Wiadomości
19:55 Sport
20:05 Pogoda
20:15 Gala Mistrzów Sportu 2014
22:50 Widokówka z więzienia - thriller
00:30 Żywe trupy s. 2 odc. 2 - serial
01:25 Pod jednym księżycem - dramat obyczajowy

07:55 Kobieta na krańcu świata s. 5 odc. 7
08:30 Dzień dobry TVN
11:00 Na Wspólnej odc. 1995, 1996, 1997 - serial
12:20 Mama kontra mama odc. 3 - rozrywka
13:25 Mam talent s. 7 odc. 6 - rozrywka
15:00 Rajd Dakar 2015 odc. 1 - sporty motorowe
15:30 Science Show
16:00 Top Model s. 4 odc. 6 - rozrywka
17:00 Perfekcyjna pani domu s. 5 odc. 6 - rozrywka
18:00 Kuchenne rewolucje s. 9 odc. 8 - rozrywka
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:30 Rajd Dakar 2015 odc. 7 - sporty motorowe
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 Seks w wielkim mieście - komedia romantyczna
23:05 Zakłęci w czasie - dramat obyczajowy
01:20 Rajd Dakar 2015 odc. 7 - sporty motorowe
01:30 Wojna światów - film science-fiction

06:00 Dyżur s. 2 odc. 19
06:30 Menu na miarę
07:00 Taki jest świat
08:00 Trzej muszkietierowie odc. 7, 8, 9, 10 - serial
12:00 Boso przez świat odc. 33, 34, 35, 36, 37
15:05 Sabrina i magiczny medalion - film obyczajowy
17:00 Wyścig Cannonball - film przygodowy
19:00 Pingwiny z Madagaskaru s. 2 odc. 15, 16 - serial
20:00 Snajper - ostatnie zlecenie - thriller
21:50 Czerwona gorączka - komedia kryminalna
00:00 Zoolander - komedia
02:00 Taki jest świat
02:50 Kręcimy z gwiazdami s. 3 odc. 11 - rozrywka

06:25 Bliskie i groźne spotkania Steve'a s. 2 odc. 4
07:05 M jak miłość odc. 1107 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:00 Rozmowy po-szczególne odc. 23 - talk show
11:45 superSTARcie odc. 4 - rozrywka
12:55 Polska Molskiej
13:25 Wielkie ucieczki zwierzaków odc. 7
13:50 Telekamery "Tele Tygodnia" 2015 - nominacje odc. 6 - rozrywka
14:00 Familiada - rozrywka
14:35 Rodzinka.pl odc. 19, 20 - serial
15:35 Puchar Świata - Tour de Ski w Val di Fiemme - narciarstwo klasyczne
16:40 Słowo na niedzielę
16:55 Dzięki Bogu już weekend odc. 27 - rozrywka
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Postaw na milion - kulisy
19:05 Postaw na milion - rozrywka
20:05 Kabaretowa Noc Listopadowa 2014 odc. 1 - rozrywka
22:00 Wielkie kłopoty - komedia kryminalna
23:35 Made in Polska
00:50 Dzień, który odmienił twoje życie - dramat obyczajowy
02:50 Detektyw Zen odc. 2 - serial

06:50 Mango - Telezakupy
08:55 Violetta odc. 73 - serial
09:55 Dwóch i pół s. 11 odc. 3 - serial
10:25 Brzydula odc. 35, 36, 37 - serial
12:10 Kot - film przygodowy
13:50 Odlotowe dzieciaki - komedia
15:50 Czterej pancerni i pies odc. 13, 14, 15 - serial
19:30 Jak przeżyć święta - komedia romantyczna
21:35 Troje do tanga - komedia romantyczna
23:40 Loteria - komedia
01:45 Sekrety magii odc. 248 - rozrywka

07:05 Informacje kulturalne
07:25 Punkt widzenia odc. 1 - serial
08:30 Legendy Magnum Photos odc. 2
09:05 Film dokumentalny
09:40 Historia kina w Popielawach - film obyczajowy
11:30 Szlakiem Kolberga - Gaba Kulka odc. 3
12:05 Informacje kulturalne
12:30 Charles Bradley: Dusza Ameryki
14:10 Koncert życzeń odc. 10 - rozmowa
14:15 Zbigniew Wodecki i jego goście - muzyka
15:05 Koncert życzeń odc. 10 - rozmowa
15:20 Studio Kultura - Rozmowy
15:55 Władca Pierścieni - film animowany
18:20 Tygodnik kulturalny
19:15 Królowe popu odc. 3, 4
20:20 Nawet deszcz - dramat obyczajowy
22:15 Młoda kultura
23:35 Kuzynka Angelica - dramat obyczajowy
01:30 Nawet deszcz - dramat obyczajowy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:30 Jeźdźcy smoków odc. 6 - serial
08:00 Scooby-Doo i Brygada Detektywów odc. 4, 5, 6, 7 - serial
10:00 Ewa gotuje
10:35 Artur i zemsta Maltazara - film fantastyczny
12:35 Dwóch gniewnych ludzi - komedia
14:45 Dzień, który zmienił moje życie odc. 10 - serial
15:45 Trudne sprawy s. 5 odc. 62 - serial
16:45 Dlaczego ja? odc. 247 - serial
17:45 Nasz nowy dom odc. 32 - rozrywka
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 413 - serial
20:00 Kabaretobranie 2014 - VI Zielonogórska Noc Kabaretowa na bis - rozrywka
22:00 Poza zasięgiem - film sensacyjny
23:50 Koszmar kolejnego lata - horror
01:35 Tajemnice losu

06:00 Komisarz Rex s. 13 odc. 7 - serial
07:10 Nowy Scooby i Scrappy Doo odc. 12 - serial
07:40 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego odc. 13 - serial
08:10 Scooby Doo odc. 16 - serial
08:40 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 3 - serial
09:05 Wszystko o psach odc. 1
10:05 Zaklinacz psów s. 8 odc. 1
11:05 Frank i dżungla odc. 2
12:10 Wszystko o psach odc. 2, 3, 4
14:10 STOP Drogówka
15:20 Ranczo nadziei - western
17:20 Zapadlisko - film katastroficzny
19:05 Galileo
20:05 Hawaje 5-0 odc. 3, 4 - serial
22:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami s. 9 odc. 21 - serial
23:00 Niepokonany - film sensacyjny
00:55 Potwór - film science-fiction
02:50 Seks w wielkim mieście odc. 70 - serial

07:25 Zaproszenie odc. 297 - przyroda i podróże
07:55 Widziane na Ziemi odc. 6
09:05 Wspaniałe stulecie odc. 4
10:05 Nieznana Białoruś odc. 15
10:45 Wielka historia małych miast odc. 18
11:15 Obok nas odc. 13
11:55 Gdy świat się wali odc. 4
13:05 Między światami
14:05 Szerokie tory odc. 85
14:40 Spór o historię odc. 91
15:25 Krakowskie oblicza kultury odc. 2
16:20 Encyklopedia II wojny światowej odc. 78
17:00 Wspaniałe stulecie odc. 5
17:55 Białoruś pod niemiecką okupacją odc. 1
18:50 Cafe Historia
19:10 Wiadomości - wydania archiwalne
19:50 Poświęcając życie prawdzie 20:35 Flesz historii
21:00 Przewodnik historyczny Bogusława Wołoszańskiego
21:35 Antek puka do raju
22:45 Encyklopedia II wojny światowej odc. 33
23:20 Dekalog odc. 1 - dramat obyczajowy
00:20 Ostatnia szarża
00:50 Naszaarmia.pl
01:20 Dziedzictwo i tajemnice morskigo świata odc. 1 - przyroda
02:20 Nieznana Białoruś odc. 15

06:00 Kopciuszek odc. 4 - serial
06:30 My, wy, oni
07:00 Msza św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Tydzień
08:25 Kultura od kuchni
08:45 Ziarno odc. 524 - dla młodzieży
09:20 Stawka większa niż życie odc. 17 - serial
10:30 Daleko od szosy odc. 1 - serial
11:50 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:10 Między ziemią a niebem
12:50 Płonący brzeg - serial
13:55 Puchar Świata w Tauplitz/Bad Mitterndorf - narciarstwo klasyczne
16:30 Gala Mistrzów Sportu 2014
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:30 Komisarz Alex odc. 31 - serial
18:30 Jaka to melodia? - rozrywka
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Czysta nad rozlewiskiem odc. 6 - serial
21:20 Sisi - film kostiumowy
23:15 Pod jednym księżycem - dramat obyczajowy
01:05 Żywe trupy s. 2 odc. 2 - serial
01:55 Widokówka z więzienia - thriller

07:55 Maja w ogrodzie
08:25 Akademia ogrodnika
08:30 Dzień dobry TVN
11:00 Co za tydzień
11:25 Kobieta na krańcu świata s. 6 odc. 2
11:55 Baśń z tysiąc drugiej nocy - film przygodowy
14:00 Prawdziwe serce - film przygodowy
16:00 Akademia policyjna - komedia
18:00 Ugotowani s. 6 odc. 5 - rozrywka
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:30 Rajd Dakar 2015 odc. 8 - sporty motorowe
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 Nieuchwytny - film sensacyjny
22:05 Dowód życia - film sensacyjny
00:45 Rajd Dakar 2015 odc. 8 - sporty motorowe
00:55 MasterChef s. 3 odc. 8 - rozrywka
01:55 Uwaga!
02:10 Sekrety magii odc. 250 - rozrywka

06:00 Dyżur s. 2 odc. 23
06:30 Allo, Allo s. 5 odc. 24, 25, 26 - serial
08:10 Allo, Allo s. 6 odc. 1 - serial
08:50 Wojciech Cejrowski. Boso Karaiby odc. 4, 5
10:05 Aukcja w ciemno s. 3 odc. 19, 20
11:00 Łowcy okazji s. 3 odc. 16, 17
12:00 Anastazja - film animowany
13:55 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film fantastyczny
15:10 Olbrzym z jeziora - film przygodowy
17:05 Ace Ventura: psi detektyw - komedia sensacyjna
19:00 Pingwiny z Madagaskaru s. 2 odc. 16, 17 - serial
20:00 Oczy smoka - film sensacyjny
21:55 Tropiciele odc. 1, 2 - serial
00:00 Piątek trzynastego II - horror
01:55 Takí jest świat
02:45 Dyżur s. 2 odc. 24

06:00 Ostoja
06:35 M jak miłość odc. 1108 - serial
07:35 Barwy szczęścia odc. 1217, 1218 - serial
08:35 XXIII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy odc. 23
08:40 Barwy szczęścia odc. 1219, 1220 - serial
09:45 XXIII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
10:35 Sultani westernu - western
12:35 XXIII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
13:15 Puchar Świata - Tour de Ski w Val di Fiemme - narciarstwo klasyczne
14:45 Rodzinka.pl odc. 113 - serial
15:25 XXIII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
16:20 Telekamery "Tele Tygodnia" 2015 - nominacje odc. 7 - rozrywka
16:25 Na dobre i na złe odc. 581 - serial
17:25 XXIII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy odc. 23
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Rodzinka.pl odc. 114 - serial
19:25 XXIII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy odc. 23
20:15 Kabaretowa Scena Dwójki przedstawia - rozrywka
21:20 O mnie się nie martw odc. 11 - serial
22:20 XXIII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
00:20 Detektyw Zen odc. 2 - serial
02:05 Janosik. Prawdziwa historia - film przygodowy

06:10 Szymon Majewski Show s. 12 odc. 3 - rozrywka
07:15 Mango - Telezakupy
09:20 Violetta odc. 74 - serial
10:25 Dwóch i pół odc. 4 - serial
11:00 Brzydula odc. 38 - serial
11:35 Przepis na kataklizm - komedia
13:40 Bohaterowie Teksasu - western
15:45 Jak przeżyć święta - komedia romantyczna
17:45 Czterej pancerni i pies odc. 16 - serial
19:00 Agenci NCIS s. 8 odc. 8 - serial
20:00 Monachium - film sensacyjny
23:15 Czarna lista odc. 16 - serial
00:15 Biały bizon - western
02:20 Sekrety magii odc. 249 - rozrywka

07:05 Informacje kulturalne
07:30 Punkt widzenia odc. 2 - serial
08:30 Królowe popu odc. 3, 4
09:35 Lawendowe wzgórza - dramat obyczajowy
11:30 Kulturanek
12:00 Informacje kulturalne
12:15 Legendy Magnum Photos odc. 2
12:50 Film dokumentalny
13:30 Ballada o ścinaniu drzewa - komedia
14:10 Kwestia sumienia - film obyczajowy
14:35 Tortura nadziei - dramat obyczajowy
15:15 Hala odlotów odc. 89 - talk show
16:15 Pavarotti i przyjaciele - Dla Kambodży i Tybetu
17:15 Studio Kultura - Niedziela z...
18:10 Ki - film obyczajowy
20:00 Wszyscy moi bliscy - film obyczajowy
21:50 Studio Kultura
21:55 Powrót statku
22:10 Pożegnanie z ojczyzną
22:40 Zdradzieckie serce - film krótkometrażowy
22:45 Rodzeństwo - film krótkometrażowy
22:50 Upadek - film krótkometrażowy
23:10 Pod słońcem szatana - dramat obyczajowy
01:00 Koleżanki - film krótkometrażowy
01:45 Teledyski zmieniły muzykę odc. 3, 4
02:45 Wszyscy moi bliscy - film obyczajowy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Garfield Show odc. 2 - serial
08:00 Jeźdźcy smoków odc. 7 - serial
08:35 Scooby-Doo i Brygada Detektywów odc. 8 - serial
09:10 Tom i Jerry: Magiczny pierścień - film animowany
10:40 Akwamaryna - komedia romantyczna
12:45 Dziennik cwaniaczka - komedia
14:45 Kabaretobranie 2014 - VI Zielonogórska Noc Kabaretowa na bis - rozrywka
16:45 Tata sam w domu odc. 5 - rozrywka
17:45 Nasz nowy dom odc. 33 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Państwo w państwie
20:05 Bez litości odc. 5 - serial
22:00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku s. 7 odc. 19, 20 - serial
00:00 Dom Glassów: dobra matka - thriller
02:00 Magazyn sportowy

06:00 Komisarz Rex s. 13 odc. 8 - serial
07:05 Nowy Scooby i Scrappy Doo odc. 13 - serial
07:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 1 - serial
08:05 Scooby Doo odc. 17 - serial
08:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 4 - serial
09:05 Garfield Show - serial
09:30 Rainy, superpies - film obyczajowy
11:15 Galileo
13:30 Mordercza pogoda - film science-fiction
15:20 Zero bezwzględne - film katastroficzny
17:05 Zastępstwo - film sensacyjny
19:05 Galileo
20:05 Zabójcze tornado - film science-fiction
21:55 Sztuka zabijania - thriller
23:55 Okrutne prawo - film sensacyjny
01:50 Osobliwości kulturowe odc. 4
02:50 Seks w wielkim mieście odc. 71 - serial

07:25 Zaproszenie odc. 333 - przyroda i podróże
07:55 Historia Kościoła odc. 6
08:30 Madonny polskie odc. 3
09:10 Wspaniałe stulecie odc. 5 - serial
10:05 Nieznana Białoruś odc. 24
10:55 Krakowskie oblicza kultury odc. 2
11:55 Przewodnik historyczny Bogusława Wołoszańskiego
12:30 Polska i świat z historią w tle
12:50 Saga prastarej puszczy odc. 2
13:55 Szerokie tory odc. 88
14:35 Żona i nie żona - dramat obyczajowy
15:45 Lekcja historii
16:25 Encyklopedia II wojny światowej odc. 33
17:00 Wspaniałe stulecie odc. 6 - serial
18:00 Białoruś pod niemiecką okupacją odc. 2
18:50 Ex libris
19:05 Wiadomości - wydania archiwalne
19:45 Brazylijska czerwień odc. 1 - film historyczny
21:25 Dzieci Kwatery Ł
22:30 Encyklopedia II wojny światowej odc. 23
23:05 Dekalog odc. 2 - dramat obyczajowy
00:10 Naszaarmia.pl
00:40 Chopin. Pragnienie miłości - melodramat
02:50 Przerwa w nadawaniu

06:10 Sprawa dla reportera
06:55 Info poranek
07:10 Pogoda Info
07:15 Info poranek
07:40 Życie dla Ciebie. 10 mniej. Zwolnij!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Polityka przy kawie
08:40 Jaka to melodia? - rozrywka
09:30 Klan odc. 2675 - serial
10:00 Ojciec Mateusz odc. 88 - serial
10:55 Wspaniałe stulecie odc. 52 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Pogoda
12:15 Agrobiznes
12:35 Przepis dnia
12:45 Zdumiewające Indie odc. 3
13:55 Autostrada do nieba odc. 3 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Okrasa łamie przepisy
15:50 Wspaniałe stulecie odc. 53 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan odc. 2676 - serial
18:30 Świat się kręci
19:15 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Gra miłości i przypadku - teatr
21:35 Polscy bohaterowie wojenni odc. 2
22:35 Wszystko, co kocham - dramat obyczajowy
00:15 Pułkownik Kwiatkowski - komediodramat
02:30 Notacje odc. 30
02:40 Autostrada do nieba odc. 3 - serial

06:00 Uwaga!
06:20 Mango - Telezakupy
07:25 Detektywi odc. 666 - serial
08:00 Dzień dobry TVN
10:55 Ugotowani s. 6 odc. 5 - rozrywka
12:00 Szpital odc. 166 - serial
13:00 Ukryta prawda odc. 270 - serial
14:00 MasterChef s. 3 odc. 8 - rozrywka
15:00 Kuchenne rewolucje s. 2 odc. 13 - rozrywka
16:00 Rozmowy w toku odc. 2230 - talk show
17:00 Ukryta prawda odc. 271 - serial
18:00 Szpital odc. 167 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:40 Rajd Dakar 2015 odc. 9 - sporty motorowe
19:50 Pogoda
19:55 Uwaga!
20:15 Na Wspólnej odc. 1998 - serial
20:50 Szkoła odc. 25 - serial
21:50 Życie bez wstydu s. 2 odc. 7 - rozrywka
22:50 Kto poślubi mojego syna? odc. 7 - rozrywka
23:50 Prawo Agaty s. 6 odc. 6 - serial
00:50 Rajd Dakar 2015 odc. 9 - sporty motorowe
00:55 Wybrani s. 2 odc. 16 - serial
01:55 Gra pozorów odc. 7 - serial
02:55 Uwaga!

06:00 Złotopolscy odc. 95, 96 - serial
07:00 Nash Bridges s. 3 odc. 50, 51 - serial
09:00 Gliniarz i prokurator s. 4 odc. 24 - serial
10:00 Kasia i Tomek s. 2 odc. 29 - serial
10:30 Jesteś moim życiem odc. 70 - serial
11:30 Sekret s. 2 odc. 82 - serial
12:30 Królowa serc odc. 17, 18 - serial
14:30 Zbuntowany anioł odc. 4 - serial
15:30 Xena: wojowniczka księżniczka odc. 24 - serial
16:30 Gwiezdne wrota s. 8 odc. 13 - serial
17:30 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 39, 40, 1
19:00 Pingwiny z Madagaskaru s. 2 odc. 17, 18 - serial
20:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas s. 5 odc. 6, 7, 8 - serial
22:50 Snajper - ostatnie zlecenie - thriller
00:45 Kręcimy z gwiazdami s. 3 odc. 11 - rozrywka
01:45 Takí jest świat - pod lupą odc. 11 - rozrywka
02:40 Dyżur s. 2 odc. 25

06:35 Coś dla Ciebie
07:05 M jak miłość odc. 704 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:55 Barwy szczęścia odc. 1220 - serial
11:35 Na dobre i na złe odc. 448 - serial
12:35 Kabaretowe wakacje z duchami III odc. 2 - rozrywka
13:35 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 75
14:05 Baron 24 odc. 4 - serial
14:40 Szkoła życia odc. 2 - serial
15:25 Rodzinka.pl odc. 1 - serial
16:00 Panorama - kraj
16:20 Pogoda - kraj
16:30 Janosik odc. 6 - serial
17:25 In vitro. Czekając na dziecko odc. 2
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:30 Barwy szczęścia odc. 1220, 1221 - serial
20:40 M jak miłość odc. 1109 - serial
21:35 Kulisy serialu "M jak miłość"
21:40 Telekamery "Tele Tygodnia" 2015 - nominacje odc. 7 - rozrywka
21:50 Tomasz Lis na żywo
22:50 GPS - Gwiezdne wojny
00:00 Magia kłamstwa odc. 30 - serial
00:55 Nowa odc. 11 - serial
01:50 Miasto prywatne - film sensacyjny

06:20 Męski typ odc. 3 - talk show
06:50 Niewinna intryga odc. 90 - serial
07:55 Sąd rodzinny odc. 106 - serial
08:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 507 - serial
09:55 Kryminalni s. 3 odc. 12 - serial
11:05 Mango - Telezakupy
12:40 Sąd rodzinny odc. 107 - serial
13:40 Szpital odc. 35 - serial
14:40 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 508 - serial
15:40 Julia odc. 99 - serial
16:15 Brzydula odc. 39 - serial
16:45 Kryminalni odc. 1 - serial
17:50 Agenci NCIS: Los Angeles s. 2 odc. 6 - serial
18:45 Czterej pancerni i pies odc. 17 - serial
20:00 Czułe słowa - dramat obyczajowy
22:40 Graceland odc. 7 - serial
23:40 Ścigani - film sensacyjny
01:45 Sekrety magii odc. 250 - rozrywka

07:15 Kanclerz odc. 4 - serial
08:20 Wszystko w jednej ręce - Paul Wittgenstein
09:30 Wino truskawkowe - komediodramat
11:30 Hala odlotów odc. 89 - talk show
12:30 Anne-Sophie Mutter - Sonaty Brahmsa
14:00 W ślepej uliczce - dramat kryminalny
16:05 Kanclerz odc. 4 - serial
17:15 Wszystko w jednej ręce - Paul Wittgenstein
18:20 Rysa - dramat obyczajowy
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Ewa - dramat obyczajowy
22:20 Libera - Przewodnik po sztuce odc. 27
22:35 Dom na końcu drogi - film krótkometrażowy
23:15 Videofan
23:20 Videogalerie odc. 118 - kultura
00:05 Informacje kulturalne
00:30 Ludzie i bestie - dramat obyczajowy
02:15 Ewa - dramat obyczajowy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Pielęgniarki s. 2 odc. 31 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy s. 13 odc. 676, 677 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie s. 2 odc. 31 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 583 - serial
12:00 Pielęgniarki s. 2 odc. 32 - serial
13:00 Trudne sprawy s. 3 odc. 53 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2013 - serial
14:45 Dzień, który zmienił moje życie s. 2 odc. 32 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy odc. 41 - serial
17:00 Dlaczego ja? odc. 354 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2014 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 414 - serial
20:05 Bad Boys II - komedia sensacyjna
23:05 Zamknięty krąg - film kryminalny
01:05 Uprowadzony. Historia Tiffany Rubin - dramat obyczajowy

06:00 Galileo - jak to możliwe
07:05 Scooby Doo odc. 15 - serial
07:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 2 - serial
08:05 Scooby Doo odc. 18 - serial
08:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 5 - serial
09:05 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 4, 5 - serial
10:00 Nie igraj z aniołem odc. 165 - serial
11:00 Burza odc. 86 - serial
12:00 Na patrolu odc. 12 - serial
12:30 Sekrety sąsiadów odc. 12 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 12 - serial
14:00 STOP Drogówka
15:00 Dom nie do poznania odc. 19 - rozrywka
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 166 - serial
17:00 Burza odc. 87 - serial
18:00 Na patrolu odc. 13 - serial
18:30 Sekrety sąsiadów odc. 13 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 13 - serial
20:00 Śmierć na 1000 sposobów odc. 1, 2
21:00 Pamiętniki z wakacji odc. 14 - serial
22:00 Galileo
00:00 Kroniki facetów z klasą odc. 11 - rozrywka
01:00 STOP Drogówka
02:00 To był dzień

07:25 Tańcząca z Gruzją odc. 2
08:05 Widziane na Ziemi odc. 7
09:10 Wspaniałe stulecie odc. 6 - serial
10:05 Koło historii odc. 21
10:40 Gdzie jesteś, Paititi? odc. 2
11:15 Makłowicz w podróży
11:45 Obywatel Władimir Putin
12:20 Tędy przeszła historia odc. 6
12:55 Brazylijska czerwień odc. 1 - film historyczny
14:30 Notacje odc. 7
14:45 Cafe Historia
15:05 Polska i świat z historią w tle odc. 22
15:25 Sensacje XX wieku odc. 179, 180
16:20 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
17:00 Wspaniałe stulecie odc. 7 - serial
18:00 Sprawa pułkownika Kuklińskiego
19:00 Wiadomości - wydania archiwalne
19:40 Flesz historii
20:00 Rasputin. Niezakończony śledztwo odc. 1
21:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:35 Sensacje XX wieku odc. 169, 170
22:40 Dzień z życia dyktatora odc. 1, 2
00:35 Tędy przeszła historia odc. 6
01:10 Naszaarmia.pl
01:40 Żona i nie żona - dramat obyczajowy
02:45 Przerwa w nadawaniu

06:10 Świat się kręci
06:55 Info poranek
07:10 Pogoda Info
07:15 Info poranek
07:40 Gość poranka
07:50 Info poranek
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Polityka przy kawie
08:50 Jaka to melodia? - rozrywka
09:20 Klan odc. 2676 - serial
09:50 Ojciec Mateusz odc. 89 - serial
10:50 Wspaniałe stulecie odc. 53 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Przepis dnia
12:50 Zdumiewające Indie
13:55 Autostrada do nieba odc. 4 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Okrasa łamie przepisy
15:50 Wspaniałe stulecie odc. 54 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan odc. 2677 - serial
18:30 Świat się kręci
19:15 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Filary Ziemi odc. 1 - serial
22:20 Pacyfik odc. 7 - serial
23:20 Lęk pierwotny - horror
01:05 Sisi - film kostiumowy
02:55 Notacje odc. 113

06:00 Uwaga!
06:20 Mango - Telezakupy
07:25 Detektywi odc. 667 - serial
08:00 Dzień dobry TVN
10:55 Na Wspólnej odc. 1998 - serial
11:25 Kuchenne rewolucje s. 8 odc. 10 - rozrywka
12:25 Szpital odc. 167 - serial
13:25 Ukryta prawda odc. 271 - serial
14:25 Ugotowani s. 7 odc. 25 - rozrywka
15:00 Szkoła odc. 25 - serial
16:00 Rozmowy w toku odc. 2235 - talk show
17:00 Ukryta prawda odc. 272 - serial
18:00 Szpital odc. 168 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:40 Rajd Dakar 2015 odc. 10 - sporty motorowe
19:50 Pogoda
19:55 Uwaga!
20:15 Na Wspólnej odc. 1999 - serial
20:50 Szkoła odc. 26 - serial
21:50 Morderstwo doskonałe - film sensacyjny
00:00 Kuba Wojewódzki s. 8 odc. 14 - talk show
01:00 Rajd Dakar 2015 odc. 10 - sporty motorowe
01:05 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 22 - serial
02:05 Rajd Dakar 2015 odc. 1 - sporty motorowe
02:35 Uwaga!
02:55 Sekrety magii odc. 252 - rozrywka

06:00 Złotopolscy odc. 96, 97 - serial
07:00 Nash Bridges s. 3 odc. 52, 53 - serial
09:00 Gliniarz i prokurator s. 5 odc. 1 - serial
10:00 Kasia i Tomek s. 2 odc. 30 - serial
10:30 Jesteś moim życiem odc. 71 - serial
11:30 Sekret s. 2 odc. 83 - serial
12:30 Królowa serc odc. 18, 19 - serial
14:30 Zbuntowany anioł odc. 5 - serial
15:30 Xena: wojowniczka księżniczka s. 2 odc. 1 - serial
16:30 Gwiezdne wrota s. 8 odc. 14 - serial
17:30 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 1, 2, 3
19:00 Pingwiny z Madagaskaru s. 2 odc. 18, 19 - serial
20:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas s. 5 odc. 9, 10, 11 - serial
22:50 Intelligence odc. 1 - serial
23:45 Arrow odc. 19 - serial
00:45 Taki jest świat
01:40 Muzyczne życzenia
02:40 Dyżur s. 2 odc. 27

06:35 Kościół Pokoju
07:05 M jak miłość odc. 705 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:55 Barwy szczęścia odc. 1221 - serial
11:30 Na dobre i na złe odc. 449 - serial
12:35 Płocka Noc Kabaretowa odc. 1 - rozrywka
13:40 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 76
14:05 Baron 24 odc. 5 - serial
14:40 Szkoła życia odc. 3 - serial
15:25 Rodzinka.pl odc. 2 - serial
16:00 Panorama - kraj
16:20 Pogoda - kraj
16:25 Reporter Polski - flesz
16:30 M jak miłość odc. 1109 - serial
17:25 In vitro. Czekaając na dziecko odc. 3
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:30 Barwy szczęścia odc. 1221, 1222 - serial
20:40 M jak miłość odc. 1110 - serial
21:35 Kulisy serialu "M jak miłość"
21:45 Telekamery "Tele Tygodnia" 2015 - nominacje odc. 8 - rozrywka
21:50 Magazyn Ekspresu Reporterów
22:50 Paszporty Polityki 2015 - uroczysta gala
00:00 O mnie się nie martw odc. 6 - serial
00:55 Baron 24 odc. 11, 12 - serial
01:55 Magazyn Ekspresu Reporterów

06:05 W-11 wydział śledczy odc. 1014 - serial
06:50 Niewinna intryga odc. 91 - serial
07:55 Sąd rodzinny odc. 107 - serial
08:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 508 - serial
09:55 Kryminalni odc. 1 - serial
11:05 Mango - Telezakupy
12:40 Sąd rodzinny odc. 108 - serial
13:40 Szpital odc. 36 - serial
14:35 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 509 - serial
15:35 Julia odc. 100 - serial
16:05 Brzydula odc. 40 - serial
16:35 Kryminalni odc. 5 - serial
17:40 Agenci NCIS: Los Angeles s. 2 odc. 7 - serial
18:35 Czterej pancerni i pies odc. 18 - serial
20:00 Krytyczna terapia - film sensacyjny
22:30 Skazany na śmierć odc. 19 - serial
23:30 Telefon - film sensacyjny
01:40 Pamiętniki wampirów odc. 18 - serial
02:40 Sekrety magii odc. 251 - rozrywka

07:05 Informacje kulturalne
07:25 Kanclerz odc. 5 - serial
08:35 3 dni wolności
09:20 Ludzie i bestie - dramat obyczajowy
11:05 Gwizdek
11:30 Tygodnik kulturalny
12:30 Po trochu wyciągane z lochu, czyli Archiwizja
14:05 Informacje kulturalne
14:30 Przyjaciół wesolego diabła - film przygodowy
16:10 Kanclerz odc. 5 - serial
17:15 3 dni wolności
17:55 Fundacja - komediodramat
20:00 Eurokultura odc. 15
20:30 Made in Poland - teatr
22:50 Jedna scena
23:05 Kobieta samotna - dramat obyczajowy
00:50 Poza Kontrolą
01:30 Ludzie i bestie - dramat obyczajowy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Pielęgniarki s. 2 odc. 32 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy s. 13 odc. 678, 679 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie s. 2 odc. 32 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 584 - serial
12:00 Pielęgniarki s. 2 odc. 33 - serial
13:00 Trudne sprawy s. 3 odc. 54 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2014 - serial
14:45 Dzień, który zmienił moje życie s. 2 odc. 33 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy odc. 42 - serial
17:00 Dlaczego ja? odc. 355 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2015 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 415 - serial
20:05 W stronę słońca - thriller
22:05 G.I. Jane - film sensacyjny
00:50 Rock Around the Clock - film muzyczny
02:30 Tajemnice losu

06:00 Galileo - jak to możliwe
07:05 Scooby Doo odc. 16 - serial
07:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 3 - serial
08:05 Scooby Doo odc. 19 - serial
08:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 6 - serial
09:05 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 5, 6 - serial
10:00 Nie igraj z aniołem odc. 166 - serial
11:00 Burza odc. 87 - serial
12:00 Na patrolu odc. 13 - serial
12:30 Sekrety sąsiadów odc. 13 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 13 - serial
14:00 STOP Drogówka
15:00 Dom nie do poznania odc. 20 - rozrywka
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 167 - serial
17:00 Burza odc. 88 - serial
18:00 Na patrolu odc. 14 - serial
18:30 Sekrety sąsiadów odc. 14 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 14 - serial
20:00 STOP Drogówka
21:00 Pamiętniki z wakacji odc. 15 - serial
22:00 Larwa - film science-fiction
00:00 Kroniki facetów z klasą odc. 12 - rozrywka
01:00 Śmierć na 1000 sposobów odc. 1
01:30 Interwencja
01:50 To był dzień
02:50 Puncher - magazyn

07:25 Zaproszenie odc. 318 - przyroda i podróże
08:00 Widziane na Ziemi odc. 8
09:05 Wspaniałe stulecie odc. 7 - serial
10:05 Flesz historii
10:25 Ex libris
10:45 Ocalony świat odc. 2
11:15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza
11:50 Poświęcając życie prawdzie
12:40 Dzień z życia dyktatora odc. 1, 2
14:35 Współpracowałem z TW Ewa - Max
15:05 Notacje odc. 21
15:15 Sensacje XX wieku odc. 169, 170
16:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
17:00 Wspaniałe stulecie odc. 8 - serial
18:00 Zawód: Prymas Polski
19:00 Wiadomości - wydania archiwalne
19:45 Gdy świat się wali odc. 5
21:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:40 Sensacje XX wieku odc. 187, 168
22:40 W poszukiwaniu carskich skarbów
23:45 Nowa Ziemia - archipelag strachu odc. 3
00:45 Naszaarmia.pl
01:20 1914-18: Triumf okrucieństwa i absurdu

06:10 Świat się kręci
06:55 Info poranek
07:10 Pogoda Info
07:15 Info poranek
07:40 Drogi dla Ciebie. 10 mniej. Zwolnij!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Polityka przy kawie
08:50 Jaka to melodia? - rozrywka
09:20 Klan odc. 2677 - serial
09:50 Ojciec Mateusz odc. 90 - serial
10:50 Wspaniałe stulecie odc. 54 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Magazyn rolniczy
12:45 Przepis dnia
12:55 Zdumiewające Indie odc. 5
13:55 Autostrada do nieba odc. 5 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Okrasa łamie przepisy
15:50 Wspaniałe stulecie odc. 55 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan odc. 2678 - serial
18:30 Świat się kręci
19:15 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Mistrzostwa Świata mężczyzn w Katarze - piłka ręczna
20:10 Pogoda
20:25 Rosyjska ruletka - thriller
22:00 Po prostu. Program Tomasza Sekielskiego
22:50 Nagła śmierć - thriller
00:50 Filary Ziemi odc. 1 - serial
02:45 Notacje odc. 560

06:00 Uwaga!
06:20 Mango - Telezakupy
07:25 Detektywi odc. 668 - serial
08:00 Dzień dobry TVN
10:55 Na Wspólnej odc. 1999 - serial
11:25 Kuchenne rewolucje s. 8 odc. 11 - rozrywka
12:25 Szpital odc. 168 - serial
13:25 Ukryta prawda odc. 272 - serial
14:25 Ugotowani s. 7 odc. 26 - rozrywka
15:00 Szkoła odc. 26 - serial
16:00 Rozmowy w toku odc. 2236 - talk show
17:00 Ukryta prawda odc. 273 - serial
18:00 Szpital odc. 169 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:40 Rajd Dakar 2015 odc. 11 - sporty motorowe
19:50 Pogoda
19:55 Uwaga!
20:15 Na Wspólnej odc. 2000 - serial
20:50 Szkoła odc. 27 - serial
21:50 Strefa zrzutu - film sensacyjny
23:55 Dziewiąta kompania - dramat wojenny
02:40 Rajd Dakar 2015 odc. 11 - sporty motorowe
02:50 Życie bez wstydu s. 2 odc. 7 - rozrywka

06:00 Złotopolscy odc. 97, 98 - serial
07:00 Nash Bridges s. 3 odc. 54, 55 - serial
09:00 Gliniarz i prokurator s. 5 odc. 2 - serial
10:00 Kasia i Tomek s. 2 odc. 31 - serial
10:30 Jesteś moim życiem odc. 72 - serial
11:30 Sekret s. 2 odc. 84 - serial
12:30 Królowa serc odc. 19, 20 - serial
14:30 Zbuntowany anioł odc. 6 - serial
15:30 Xena: wojowniczka księżniczka s. 2 odc. 2 - serial
16:30 Gwiezdne wrota s. 8 odc. 15 - serial
17:30 Boso przez świat odc. 3, 4, 5
19:00 Pingwiny z Madagaskaru s. 2 odc. 19, 20 - serial
20:00 Vikingdom: Krwawe zaćmienie - film fantastyczny
22:30 Draka w Bronksie - film sensacyjny
00:10 Intelligence odc. 1 - serial
01:05 Spartakus: Wojna potępionych s. 3 odc. 2 - serial
02:10 No problem!
02:50 Dyżur s. 2 odc. 29

06:05 M jak miłość odc. 705, 706 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:55 Barwy szczęścia odc. 1222 - serial
11:30 Na dobre i na złe odc. 450 - serial
12:35 Płocka Noc Kabaretowa odc. 1 - rozrywka
13:40 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 77
14:10 Baron 24 odc. 6 - serial
14:40 Szkoła życia odc. 4 - serial
15:25 Rodzinka.pl odc. 3 - serial
16:00 Panorama - kraj
16:20 Pogoda - kraj
16:25 Reporter Polski - flesz
16:30 M jak miłość odc. 1110 - serial
17:25 In vitro. Czekaając na dziecko odc. 3
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:30 Barwy szczęścia odc. 1222, 1223 - serial
20:40 Na dobre i na złe odc. 582 - serial
21:40 Telekamery "Tele Tygodnia" 2015 - nominacje odc. 8 - rozrywka
21:45 Na sygnale s. 2 odc. 43 - serial
22:25 Cała ona - komedia romantyczna
00:10 Rosja kontra Zachód - nowa zimna wojna odc. 2
01:20 Tata-mama - komedia romantyczna

06:20 Męski typ odc. 4 - talk show
06:50 Niewinna intryga odc. 92 - serial
07:55 Sąd rodzinny odc. 108 - serial
08:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 509 - serial
09:55 Kryminalni odc. 5 - serial
11:05 Mango - Telezakupy
12:40 Sąd rodzinny odc. 109 - serial
13:40 Szpital odc. 37 - serial
14:40 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 510 - serial
15:40 Julia odc. 101 - serial
16:15 Brzydula odc. 41 - serial
16:45 Kryminalni odc. 6 - serial
17:50 Agenci NCIS: Los Angeles s. 2 odc. 8 - serial
18:45 Czterej pancerni i pies odc. 19 - serial
20:00 Rzeka tajemnic - dramat kryminalny
22:55 Agenci NCIS s. 8 odc. 9 - serial
23:55 Handel - film sensacyjny
02:25 Punkt krytyczny s. 4 odc. 10 - serial

07:05 Eurokultura odc. 15
07:30 Komediantka odc. 1 - serial
08:45 Elżbieta Czyżewska - skala oddalenia
09:50 Ludzie i bestie - dramat obyczajowy
11:50 Wydarzenie aktualne
12:25 Kulturanek
13:00 Rozmowy istotne odc. 34 - rozmowa
13:35 Eurokultura odc. 15
14:00 Jak zrobić słońca w trąbę - komedia
16:00 Komediantka odc. 1 - serial
17:15 Elżbieta Czyżewska - skala oddalenia
18:20 Szczęśliwy człowiek - dramat obyczajowy
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Strażnicy Izraela
22:10 To nie tak
22:45 Prywatne piekło - dramat psychologiczny
00:50 Jak przetrwać epidemię
02:40 Informacje kulturalne

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Pielęgniarki s. 2 odc. 33 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy s. 13 odc. 680, 681 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie s. 2 odc. 33 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 585 - serial
12:00 Pielęgniarki s. 2 odc. 34 - serial
13:00 Trudne sprawy s. 3 odc. 55 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2015 - serial
14:45 Dzień, który zmienił moje życie s. 2 odc. 34 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy odc. 43 - serial
17:00 Dlaczego ja? odc. 356 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2016 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 416, 411 - serial
20:40 Wieczny student II - komedia
22:40 Z księżycą spadłeś? - komedia
00:45 Sześć żon i jeden pogrzeb - komedia

06:00 Galileo - jak to możliwe
07:05 Scooby Doo odc. 17 - serial
07:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 4 - serial
08:05 Scooby Doo odc. 20 - serial
08:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 7 - serial
09:05 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 6, 7 - serial
10:00 Nie igraj z aniołem odc. 167 - serial
11:00 Burza odc. 88 - serial
12:00 Na patrolu odc. 14 - serial
12:30 Sekrety sąsiadów odc. 14 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 14 - serial
14:00 STOP Drogówka
15:00 Dom nie do poznania odc. 21 - rozrywka
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 168 - serial
17:00 Burza odc. 89 - serial
18:00 Na patrolu odc. 15 - serial
18:30 Sekrety sąsiadów odc. 15 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 15 - serial
20:00 Afera w strefie 51 - film science-fiction
22:05 Strzelec wyborowy - film sensacyjny
00:15 Kroniki facetów z klasą odc. 13 - rozrywka
01:15 Interwencja
01:50 To był dzień
02:50 Seks w wielkim mieście odc. 72 - serial

07:25 Królewska forteca Chinon
08:05 Widziane na Ziemi odc. 9
09:10 Wspaniałe stulecie odc. 8 - serial
10:05 Spór o historię odc. 89
10:45 Tętno pierwotnej puszczy odc. 2
11:20 Okrasa łamie przepisy
11:50 Gdy świat się wali odc. 6
13:00 W poszukiwaniu carskich skarbów
14:05 Flesz historii
14:20 Notacje odc. 9
14:40 Koło historii odc. 21
15:15 Sensacje XX wieku odc. 187, 168
16:20 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
17:00 Wspaniałe stulecie odc. 9 - serial
18:05 Honor generała
19:05 Wiadomości - wydania archiwalne
19:45 Gdy świat się wali odc. 6
21:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:40 Sensacje XX wieku odc. 162, 163
22:40 Ostatni król - film fabularny
00:05 W cieniu Kremla odc. 2
00:40 Naszaarmia.pl
01:10 Ostatni król - film fabularny
02:40 Matecznik
02:55 Przerwa w nadawaniu

Harmonogram dyżurów aptek w porze nocnej, niedziele, święta i inne dni wolne od pracy		
Planowany termin dyżurów		Nazwa i adres apteki
od	do	
02.01.2015 r.	08.01.2015 r.	„Stokrotka” ul. Niedziałkowskiego 8 tel. 56 687 12 94
09.01.2015 r.	15.01.2015 r.	„Centralna” Plac Jana Pawła II 4 tel. 56 688 21 21
16.01.2015. r.	22.01.2015 r.	„Verbena” ul. Wolności 38 tel. 56 68817 76
23.01.2015 r.	29.01.2015 r.	„Pod Arniką” ul. Wolności 10 tel. 56 68826 55
30.01.2015 r.	05.02.2015 r.	„Medica” ul. Grudziądzka 50 tel. 56 688 16 75
06.02.2015 r.	12.02.2015 r.	„PULS VI” ul. Niedziałkowskiego 5 tel. 56 477 01 25
13.02.2015 r.	19.02.2015 r.	„Centralna” Plac Jana Pawła II 4 tel. 56 688 21 21*
20.02.2015 r.	26.02.2015 r.	„Stokrotka” ul. Niedziałkowskiego 8 tel. 56 687 12 94
27.02.2015 r.	05.03.2015 r.	„Centralna” Plac Jana Pawła II 4 tel. 56 688 21 21
06.03.2015 r.	12.03.2015 r.	„Verbena” ul. Wolności 38 tel. 56 68817 76
13.03.2015 r.	19.03.2015 r.	„Pod Arniką” ul. Wolności 10 tel. 56 68826 55
20.03.2015 r.	26.03.2015 r.	„Medica” ul. Grudziądzka 50 tel. 56 688 16 75
27.03.2015 r.	02.04.2015 r.	„PULS VI” ul. Niedziałkowskiego 5 tel. 56 477 01 25
03.04.2015 r.	09.04.2015 r.	„Centralna” Plac Jana Pawła II 4 tel. 56 688 21 21*
10.04.2015 r.	16.04.2015 r.	„Stokrotka” ul. Niedziałkowskiego 8 tel. 56 687 12 94
17.04.2015 r.	23.04.2015 r.	„Centralna” Plac Jana Pawła II 4 tel. 56 688 21 21
24.04.2015 r.	30.04.2015 r.	„Verbena” ul. Wolności 38 tel. 56 68817 76
01.05.2015 r.	07.05.2015 r.	„Pod Arniką” ul. Wolności 10 tel. 56 68826 55
08.05.2015 r.	14.05.2015 r.	„Medica” ul. Grudziądzka 50 tel. 56 688 16 75
15.05.2015 r.	21.05.2015 r.	„PULS VI” ul. Niedziałkowskiego 5 tel. 56 477 01 25
22.05.2015 r.	28.05.2015 r.	„Centralna” Plac Jana Pawła II 4 tel. 56 688 21 21*
29.05.2015 r.	04.06.2015 r.	„Stokrotka” ul. Niedziałkowskiego 8 tel. 56 687 12 94
05.06.2015 r.	11.06.2015 r.	„Centralna” Plac Jana Pawła II 4 tel. 56 688 21 21
12.06.2015 r.	18.06.2015 r.	„Verbena” ul. Wolności 38 tel. 56 68817 76
19.06.2015 r.	25.06.2015 r.	„Pod Arniką” ul. Wolności 10 tel. 56 68826 55
26.06.2015 r.	02.07.2015 r.	„Medica” ul. Grudziądzka 50 tel. 56 688 16 75

03.07.2015 r.	09.07.2015 r.	„PULS VI” ul. Niedziałkowskiego 5 tel. 56 477 01 25
10.07.2015 r.	16.07.2015 r.	„Centralna” Plac Jana Pawła II 4 tel. 56 688 21 21*
17.07.2015 r.	23.07.2015 r.	„Stokrotka” ul. Niedziałkowskiego 8 tel. 56 687 12 94
24.07.2015 r.	30.07.2015 r.	„Centralna” Plac Jana Pawła II 4 tel. 56 688 21 21
31.07.2015 r.	06.08.2015 r.	„Verbena” ul. Wolności 38 tel. 56 68817 76
07.08.2015 r.	13.08.2015 r.	„Pod Arniką” ul. Wolności 10 tel. 56 68826 55
14.08.2015 r.	20.08.2015 r.	„Medica” ul. Grudziądzka 50 tel. 56 688 16 75
21.08.2015 r.	27.08.2015 r.	„PULS VI” ul. Niedziałkowskiego 5 tel. 56 477 01 25
28.08.2015 r.	03.09.2015 r.	„Centralna” Plac Jana Pawła II 4 tel. 56 688 21 21*
04.09.2015 r.	10.09.2015 r.	„Stokrotka” ul. Niedziałkowskiego 8 tel. 56 687 12 94
11.09.2015 r.	17.09.2015 r.	„Centralna” Plac Jana Pawła II 4 tel. 56 688 21 21
18.09.2015 r.	24.09.2015 r.	„Verbena” ul. Wolności 38 tel. 56 68817 76
25.09.2015 r.	01.10.2015 r.	„Pod Arniką” ul. Wolności 10 tel. 56 68826 55
02.10.2015 r.	08.10.2015 r.	„Medica” ul. Grudziądzka 50 tel. 56 688 16 75
09.10.2015 r.	15.10.2015 r.	„PULS VI” ul. Niedziałkowskiego 5 tel. 56 477 01 25
16.10.2015 r.	22.10.2015 r.	„Centralna” Plac Jana Pawła II 4 tel. 56 688 21 21*
23.10.2015 r.	29.10.2015 r.	„Stokrotka” ul. Niedziałkowskiego 8 tel. 56 687 12 94
30.10. 2015 r.	05.11.2015 r.	„Centralna” Plac Jana Pawła II 4 tel. 56 688 21 21
06.11.2015 r.	12.11. 2015 r.	„Verbena” ul. Wolności 38 tel. 56 68817 76
13.11.2015 r.	19.11.2015 r.	„Pod Arniką” ul. Wolności 10 tel. 56 68826 55
20.11.2015 r.	26.11.2015 r.	„Medica” ul. Grudziądzka 50 tel. 56 688 16 75
27.11.2015 r.	03.12.2015 r.	„PULS VI” ul. Niedziałkowskiego 5 tel. 56 477 01 25
04.12.2015 r.	10.12.2015 r.	„Centralna” Plac Jana Pawła II 4 tel. 56 688 21 21*
11.12.2015 r.	17.12.2015 r.	„Stokrotka” ul. Niedziałkowskiego 8 tel. 56 687 12 94
18.12.2015 r.	24.12.2015 r.	„Centralna” Plac Jana Pawła II 4 tel. 56 688 21 21
25.12.2015 r.	31.12.2015 r.	„Verbena” ul. Wolności 38 tel. 56 68817 76
01.01.2016 r.	07.01.2016 r.	„Pod Arniką” ul. Wolności 10 tel. 56 68826 55
08.01.2016 r.	14.01.2016 r.	„Medica” ul. Grudziądzka 50 tel. 56 688 16 75
15.01.2016 r.	21.01.2016 r.	„PULS VI” ul. Niedziałkowskiego 5 tel. 56 477 01 25
22.01.2016 r.	28.01.2016 r.	„Centralna” Plac Jana Pawła II 4 tel. 56 688 21 21*

Rozkład godzin pracy aptek w powiecie wąbrzeskim w 2015 r.				
Lp.	Gmina	Apteka	Godziny pracy aptek	Telefon
1	Dębowa Łąka	Punkt apteczny	w poniedziałek, wtorek, środa, piątek od 9:00 – 17:00 czwartek od 8:30 - 15:30	56 687 40 04
2	Książki	Apteka „Pod Czerwonym Klonem”	od poniedziałku do piątku od godz. 8:00 - 15:00 sobota od 8:00 - 11:00	56 688 81 85
3	Płużnica	Punkt apteczny „Eskulap”	od poniedziałku do piątku od 8:30 - 18:00 soboty od 9:00 - 12:00	56 688 71 81
		Punkt apteczny „Herfamed” w Nowej Wsi Królewskiej	od poniedziałku do czwartku 9:00- 17:00 piątek od 9:00 - 14:00	56 657 86 50
4	Wąbrzeźno	Punkt apteczny w Ryńsku	w poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek od 8:00 - 15:00 środa, od 8:00 - 13:00 sobota od 8:00 - 11:30	56 688 50 50
5	Miasto Wąbrzeźno	„ Centralna” , Plac Jana Pawła II 4	od poniedziałku do piątku od 8:00- 20:00 soboty i niedziele od 8:00-15:00	56 688 21 21
		„Medica” ul. Grudziądzka 50	od poniedziałku do piątku od 800- 1900 w soboty od 800- 1300	56 688 16 75
		„Pod Arniką” ul. Wolności 10	od poniedziałku do piątku od 8:00- 19:30 w soboty od 8:00- 15:00	56 688 26 55
		„Stokrotka” ul.Niedziałkowskiego 8	od poniedziałku do piątku od 8:00- 19:00 w soboty od 8:00- 14:00	56 687 12 94
		„Verbena” ul. Wolności 38	od poniedziałku do piątku od 8:00- 19:00 w soboty od 8:00- 14:00	56 688 17 76
		„Majowa” ul. Mickiewicza 11	od poniedziałku do piątku od 8:00- 19:00 soboty od 8:00- 15:00	56 620 04 49
		„PULS VI” ul. Niedziałkowskiego 5	od poniedziałku do piątku od 8:00- 19:00 soboty od 8:00- 15:00	56 477 01 25

* Dyżur nocny za aptekę „Majową” pełni apteka „Centralna”

Apteki w porze nocnej dyżurują od godz. 19.00 do 7.00, a w niedziele, święta i inne dni wolne od pracy w godzinach 11.00-13.00. Po godzinie 13.00, w nagłych wypadkach, można kontaktować się telefonicznie.

„Centralna”
tel. 56 688 21 21

„Medica”
tel. 56 688 16 75

„Pod Arniką”
tel. 56 688 26 55

„Verbena”
tel. 56 688 17 76

„Stokrotka”
tel. 56 687 12 94

„Majowa”
tel. 56 620 04 49

„PULS VI”
tel.56 477 01 25

A to ciekawe

Bon ton, czyli co wypada

W 1905 roku Bolesław Londyński, ekspert od etykiety, wydał dzieło „Dobry ton: szkoła pożytku z ludźmi wszelkich stanów w stosunkach poufnych i ceremonialnych”. Najciekawszy rozdział poświęcony jest sprawom małżeńskim.

Pierwszym krokiem do małżeństwa było zapoznanie się młodych. Działo się to na balach, rautach czy wieczorkach. Pragnąc poznać się ze sobą dwie osoby, należało uważać. Kobiety przedstawione mężczyznom o wątpliwej opinii były narażone na szwank w towarzystwie. Obowiązywała więc zasada, że w nawiązaniu pierwszego kontaktu panny z kawalerami pośredniczyła bliska rodzina. Dopóki kobieta nie została przedstawiona mężczyźnie, nie wolno jej było z nim rozmawiać. Co, jeśli jechała pociągiem czy płynęła statkiem i ktoś uprzejmie się jej przedstawił? „Znajomości zawierane w ten sposób powinny kończyć się tam, gdzie się rozpoczęły, gdyż wypadkowo zawiązana rozmowa z mężczyzną lub damą na statku czy w wagonie nie daje jeszcze prawa stronom do uważania się za znajomych na przyszłość” – radzi autor „Dobrego tonu”.

Kawaler nie mógł podbijać serca wybranki prezentami. Wyjątkiem były bukiety i cukierki.

Gdy młodzi przypadli sobie do gustu, przyszłego pana młodego czekało spotkanie z teściami. Autor radził, by na tę okazję ubrać się w garnitur, rękawiczki, czarny krawat oraz cylinder. Pierwsze pół godziny spotkania z przyszłymi teściami należało poświęcić na rozmowę na tematy neutralne. Dopiero później następowała właściwa pogawędka. Jeśli kandydat na męża spodobał się teściom, ci zachęcali go do częstszych wizyt. Jeśli kulturalnie pożegnali się, ów dżentelmen musiał znaleźć sobie inny obiekt westchnień.

Ważnym etapem związku były oświadczenia. Na początku XX wieku wyglądały one bardzo interesująco – dla wielu romantycznie. Oto jak opisuje je autor poradnika: „Mniej lub więcej czule i przemawiające do serca, przekonania i rozsądku warianty słowa „kocham”. Panna wie o tym, że kawaler miał się jej oświadczyć, więc nie powinna być naiwnie zażenowaną. Owszem, podziękować za wyróżnienie z grona panien i zapewnić kandydata o swojej aprobachie.”

Aby zdobyć serce kobiety na początku nieodzowne były kwiaty. Przesyłanie pannie bukietów było obowiązkowe i należało przy tym brać pod uwagę ich kolor. Na początku dobierało się kwiaty w jasnych barwach, stopniowo kupując coraz ciemniejsze. W przeddzień ślubu można było podarować bukiety purpurowych róż.

Od momentu oświadczenia przyszedł pan młody mógł być w domu przyszłej żony częściej, ale nie wolno było pozwalać sobie na zbyt wiele. Dozwolone były tematy poświęcone gustom, upodobaniom, przyszłemu zagospodarowaniu mieszkania itd. Aż do dnia ślubu młodzi musieli oficjalnie mówić do siebie per pan/i. „W naszym kraju jest inaczej niż u Niemców, gdzie „tykanie się” następuje zaraz po zaręczynach” – oburzał się autor poradnika.

Podczas zaręczyn kawaler, zwany konkurentem, wręczał przyszłej żonie pierścionek. Tu przepisy etykiety mówiły jasno: powinien być opatrzony brylantem lub trzema kamieniami: brylantem i dwoma szafirami lub dwoma rubinami. Podczas zaręczyn czasami dochodziło także do pierwszego oficjalnego pocałunku narzeczonych. Potem musieli odwiedzić wszystkich członków obu rodzin.

W końcu przychodził dzień ślubu. Bardzo zabawnie w poradniku opisano, jak panna moda powinna zachowywać się przed

ołtarzem: „Panna młoda postępuje z miną skromną, poważnie i wstydliwie, a przy ołtarzu nie zanoszą się od płaczu, bo nikt jej do wychodzenia za mąż nie zmusza i w ostatniej chwili jeszcze cofnąć się może”.

W 1904 roku wydano „Przewodnik zdrowia”, który traktował m.in. o zgubnych skutkach zabaw weselnych. Pierwszym grzechem młodych małżonków na weselu było nadmierne opijanie się alkoholem. Lekarze łączyli wówczas upojenie pana młodego z późniejszymi chorobami występującymi u dziecka. Młodych ludzi straszono, że ich potomek w najlepszym razie będzie idiotą, a w najgorszym mikrocefalem (z małą czaszką). Powszechnie uważano zresztą, że dziecko pierwotne, szczególnie na polskiej wsi, było bardzo uparte, czasem upośledzone, zezowate, głuche i sprawiające rodzicom wiele kłopotów. W rzeczywistości powodem chorób noworodków był często młody wiek matek i nieodpowiednia dieta – brakowało w niej mięsa czy warzyw i owoców.

Zdrowiu nie służyły też tańce. Wesela, szczególnie jesienią czy wiosną, wyprawiano w karczmach. Kiedy goście rozpoczynali pląsy, z ubitej podłogi unosiły się kłęby kurzu. Po kilku godzinach w izbie pełnej ludzi panował nieznośny zaduch. Na dodatek często dochodziło do zaziębień, zapaleń płuc czy zarażenia gruźlicą. Najtrudniej podczas tańców miała sama panna młoda – najczęściej wyrwana z rąk do rąk. „Zbyt duża chęć do tańca bywa też nierzadko nader niebezpieczną dla nowo zaślubionej, za bardzo pochopnej do zadowalania powszechnego ubiegania się mężczyzn o przetanie z panną młodą. Nieraz bez względu na duszący gorset, na ciasne trzewiczki lub skrępowanie panna hasa do upadłego tak, że niekiedy istotnie padnie i może... nie wstanie”.

W 1905 roku krytykowano również podróże poślubne. Te były dostępne tylko dla bogatych nowożeńców. „Pierwsze tygodnie małżeństwa należy przebywać na wsi lub w jakim zacisznym zakątku, ażeby oprócz podnieceń wynikających z nowego stanu życia, nie narzucać nerwom jeszcze innych”.

Młodym małżeństwo zalecano wyjazdy w góry lub nad morze, ale nie do wielkich miast. Tym, których nie było stać na podróże, radzono za to dobrą lekturę i oglądanie malowideł.

(pw)

Praca

Szwajcar poszukiwany

Majątek w Zaskocz w okresie międzywojennym poszukiwał szwajcara. Co należało do jego obowiązków?

Wielkie gospodarstwa należące do ziemian poszukiwały rąk do pracy. W większości byli to zwykli robotnicy rolni, którzy w okresie letnim zarabiali na swoje utrzymanie zimą. Część pracowników w ziemiańskich zagrodach musiała być jednak fachowcami. W prezentowanym przez nas ogłoszeniu właściciel majątku Zaskocz poszukiwał stelmacha i szwajcara. Stelmach to słowo znane i oznaczające rzemieślnika wyrabiającego koła i całe wozy oraz sanie. Słowo szwajcar kojarzy nam się wyłącznie z mieszkańcami Szwajcarii. Tymczasem w XIX wieku szwajcar był nadzorcą obory. Czuwał nad

przerobem mleka. Często przy majątkach działały serownie, wyrabiano masło itd. Szwajcar zajmował się także odstawianiem mleka do mleczarni, stąd w ogłoszeniu mowa o posiadaniu przez kandydatów własnego zaciągu.

Skąd wzięło się to określenie? W średniowieczu i później wielu Szwajcarów jeździło za chlebem po Europie, a że znali się znakomicie na wyrobie serów czy masła, zatrudniano ich w majątkach. Nawet po wojnie, w dobie PRL-u, oborowych nazywano czasem szwajcarami.

(pw)

XX wiek

Na miejsce Polaków

To był dla nich nowy początek w życiu. Niestety, oznaczał jednocześnie koniec dotychczasowej egzystencji dla innych. Mowa o Niemcach, którzy przybyli do powiatu wąbrzeskiego w czasie II wojny światowej. Udało się nam odszukać bardzo interesujące zdjęcia z tego okresu.

Biblioteka w niemieckim Marburgu dysponuje archiwum zdjęć, wśród których przechowały się również te dotyczące zasiedlenia ludnością niemiecką powiatu wąbrzeskiego. Wybrane przez nas zdjęcie przedstawia Lipnicę.

Przesiedlenia Polaków rozpoczęły się już jesienią 1939 roku. W pierwszej kolejności wysiedlano tych, którzy w powiecie wąbrzeskim zdomowali się po 1920 roku.

Skala wysiedleń miała być wielka i osiągnąć liczbę 20 772 osób na łączną liczbę 51 170 mieszkańców powiatu. Na miejsce wysiedlonych Polaków sprowadzano Niemców z ZSRR czy rumuńskiej Besarabii. Często na gospodarstwa swoich polskich sąsiadów wchodził miejscowi Niemcy. Przykładem takiej działalności jest wieś Rozgard.

(pw)

Nowinki

Odzież dla cielaka

Kanada i północ USA słyną z surowego klimatu. Wielu tamtejszych farmerów pomaga cielętom, ubierając je w specjalne ochraniacze nazywane kurtkami czy kocami.

Nawet miesięczny cielak, hodowany na zewnątrz obory, może paść ofiarą nagłego załamania pogody. Kiedy cielęta odczuwają stres termiczny, spada tempo ich wzrostu. Obliczenia amerykańskich ekspertów wskazują, że przy temperaturze ok. 16 stopni Celsjusza zwierzę jest w stanie samodzielnie i bez strat dbać o ciepłotę ciała. Kiedy słupek rtęci spada do ok. 0, wówczas przeznaczają aż 30 procent swojej energii tylko na utrzymanie ciepłoty ciała.

W USA farmerzy dbają o to, by na pastwisku cielęta miały dostęp do grubej warstwy słomy lub siana. Niektórzy je też ubierają. Kurtki dla cieląt wykonane są z wodoodpornego nylonu. Nawet po wielokrotnym myciu i praniu zachowują swój kształt. Produ-

cenci zachwalają swoje produkty obiecując m.in., że cielęta chronione przed zimnem potrafią przybierać na wadze w trakcie pierwszych 3-4 tygodni życia o połowę szybciej niż „nagie”. Dlaczego? Energia zużywana przez młode do utrzymania ciepłoty po nałożeniu ubranka ma być zachowywana. Kurtki

mają także zmniejszać ryzyko zachorowań.

Są one dostępne w Polsce. Najlepsze kosztują tyle, co dobra kurtka zimowa dla człowieka, ale jeśli ktoś decyduje się na zimny chów krów, musi liczyć się z takimi wydatkami.

(pw)

Dopłaty

Poruszyć handel ziemią

Ziemia to na obszarach wiejskich najważniejsza wartość. Niestety, w wielu rejonach kraju gospodarstwa rolne są wciąż małe i nie mają szans na rynku. W Małopolsce średnie ma nieco ponad 3 hektary. Co zrobić, aby gospodarstwa rosły? Pomysłem są dopłaty dla tych, którzy ziemi będą chcieli się pozbyć.

Ceny gruntów rolnych rosną. Od 1 maja przyszłego roku znikną także ograniczenia dotyczące handlu ziemią z obywatelami innych państw Unii Europejskiej. Wówczas cena hektara zapewne skoczy jeszcze bardziej. Według wstępnych założeń ci rolnicy, któ-

rzy otrzymują co roku dopłaty w kwocie niższej niż 1250 euro będą mogli do 2020 roku otrzymywać je nawet, jeśli sprzedadzą lub подарują swoje gospodarstwo innemu rolnikowi. Jest jednak jeden warunek: gospodarz, który kupi ziemię będzie musiał posia-

dać przynajmniej 10,4 hektara.

Pomysł jest ciekawy, ale mieszkańcy wsi wiedzą, że ziemia wciąż drożeje i nie ma sensu pozbywać się czegoś, co za kilka lat może być warte 30-50 procent więcej niż obecnie.

(pw)

Choroby

Zagrożenie ze wschodu

Oprócz wirusa ASF, o którym głośno w mediach i który zagraża trzodzie chlewnej, u naszych wschodnich sąsiadów, na Ukrainie, pojawiła się inna, bardziej prozaiczna choroba – epidemiczna biegunka świń.

W tej chwili biegunka oficjalnie nie stanowi wielkiego problemu. Na Ukrainie potwierdzono kilka przypadków, ale nie wiadomo, jak choroba rozwija się na głębokiej prowincji w gospodarstwach indywidualnych. Poza tym władze Ukrainy zmagają się obecnie z wielkimi problemami gospodarczymi i wojną, dlatego nie skupiają się na czymś tak prozaicznym jak epidemiczna biegunka świń.

Choroba, nazywana w skrócie PED, pojawiła się w latach 70. w Belgii. Osiem lat później rozpoznano wirusy odpowiedzialne za nią. PED jest wydalany z kałem chorych zwierząt w ogromnych ilościach. Pokarm, środowisko chlewni, woda zanieczyszczona kałem chorych zwierząt, stanowią główne źródło zakażenia. Kiedy wirus pojawia się w oborze, w ciągu około tygodnia choruje całe

stado. Objawem jest pojawiająca się nagle obfita, wodnista biegunka, prowadząca szybko do odwodnienia organizmu, oraz wymioty. Biegunka utrzymuje się przez 3-4 dni.

Lekiem są antybiotyki szerokiego spektrum działania. W niektórych krajach jest stosowana tiamulina lub linkonmicyna.

(pw)

Samorząd rolników

Pora na wybory

Rok 2015 to rok wyborów – prezydenckich, parlamentarnych, ale także do izb rolniczych.

W kwietniu kończy się kadencja dotychczasowych władz izb. Wybory muszą się odbyć w ciągu następnych 60 dni. W tym roku zaplanowano je na 31 maja. Problemem jest zawsze bardzo niska frekwencja. Ostatnio wynosiła poniżej 10 procent.

Zgodnie z ordynacją wyborczą, w gminach, gdzie powierzchnia użytków rolnych wynosi mniej niż 4 tysiące hektarów, wybierany jest jeden delegat do rady powiatowej, a tam, gdzie powierzchnia gruntów rolnych jest wyższa – dwóch. W miastach na prawach

powiatu mandat otrzymał jeden kandydat (będzie zasiadał w radzie sąsiedniego powiatu ziemskiego).

Czynne i bierne prawo wyborcze mają wszyscy rolnicy będący płatnikami podatku rolnego, posiadający gospodarstwo rolne o łącznej powierzchni co najmniej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowego.

Głównym celem i podstawowym zadaniem izb rolniczych jest działanie na rzecz rozwiązywania problemów rolnictwa i reprezentowanie interesów zrzeszonych w nich członków.

(pw)

Pomoc

Ma być prościej

Pieniądzy w nowym PROW-ie ma być mniej, ale politycy zapowiadają, że będzie mniej także biurokracji. Na sporą pomoc mogą liczyć rolnicy, którzy zdecydują się rozwijać swoje gospodarstwa.

Główne cele Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 to poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu, a także zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich. Tyle w teorii. W praktyce na modernizację gospodarstw rolnych trafi ok. 2 miliardów euro. O tym, którzy rolnicy będą mieli szansę na pomoc, zdecyduje nowy wskaźnik – standardowa produkcja.

Wsparcie ma trafić także do małych gospodarstw, które nie produkują na rynek lub robią to w ograniczonym zakresie. Każde, które spełni kryterium dostępu, będzie mogło uzyskać premię

w wysokości 60 tys. złotych. Konieczne będzie jednak napisanie biznesplanu.

W nowym PROW kontynuowane będzie ułatwianie startu młodym rolnikom, przewidziano na ten cel 700 mln euro. Pieniądzy powinno wystarczyć dla 30 tysięcy farmerów.

Najważniejszą zapowiedź dotyczy uproszczenia procedur przyznawania pomocy. Urzędy i agencje mają wymieniać więcej dokumentów między sobą, a nie skazywać rolnika na bieganie od okienka do okienka. Tyle zapowiedzi. Jak będzie wyglądała przyszłość rolnictwa do 2020 roku, pokaże czas.

(pw)

Przepisy

Utylizacja po staremu

Utylizacja padłych zwierząt w tym roku odbywać się będzie na identycznych zasadach jak w 2014.

Kwota, jaką ewentualnie będą zobowiązani zapłacić rolnicy, zależy od wieku i gatunku padłego zwierzęcia. I tak Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa sfinansuje za rolnika zbiór i transport padłego bydła, owiec, kóz, koni oraz świń, a także pokryje w 100 proc. koszty unieszkodliwienia bydła, które ukończyło 48 miesięcy życia oraz owiec i kóz, które ukończyły 18 miesięcy życia (zwierzęta z tych

grup podlegają badaniom w kierunku TSE).

W przypadku unieszkodliwienia padłego bydła poniżej 48 miesięcy życia, a owiec i kóz poniżej 18 miesięcy życia oraz świń i koni niezależnie od ich wieku, agencja może dofinansować do 75 proc. kosztów poniesionych przez producenta rolnego (dofinansowanie agencji nie obejmuje kwoty podatku VAT).

(pw)

W naszym województwie usługi utylizacyjne świadczy kilka firm. Można do nich całodobowo zgłaszać odbiór padłych zwierząt. Oto one: EKO-STOK Sp. z o.o. 86 270 11 47, SARIA POLSKA sp. z o.o. 12 387 30 65, ELKUR F. KUROWSKI Sp. J. 29 717 50 31, ZR-P FARMUTIL HS SA 67 281 42 61, STRUGA SA 52 351 10 39, PP-H HETMAN sp. z o.o. 56 683 25 62

Horoskop

Koziorożec (22.12.-20.01.)
Dobry wpływ planet sprawi, że nie będziesz miał najmniejszych trudności z porozumieniem się z otaczającymi Cię ludźmi. Masz przed sobą wspaniałe szanse osiągnięcia znacznych korzyści.

Wodnik (21.01.-19.02.)
Czeka Cię sporo pracy. Jeśli jednak jesteś wytrwały, liczyć możesz na duży sukces. Jeśli należysz do pilnych i obowiązkowych pracowników, wszystko będzie się świetnie układać.

Ryby (20.02.-20.03.)
Kariera zawodowa rysuje się w optymistycznych barwach. Jeśli potrzebujesz pomocy, zwróć się do starego znajomego. W sferze uczuć możliwe, że zazdrość będzie głównym motywem Twojego postępowania.

Baran (21.03.-21.04.)
Wiele może się zdarzyć. Możliwe, że otrzymasz awans lub propozycję zajęcia się czymś znacznie ciekawszym niż dotychczas. A może zmienisz pracę?

Byk (21.04.-21.05.)
Pewna tymczasowość, która towarzyszy Ci już od jakiegoś czasu, nie przestanie dokuczać i teraz. Dlatego możliwe, że zaczniesz wymagać od partnera więcej, niż może Ci dać.

Bliźnięta (22.05.-22.06.)
Problemy, które teraz Cię spotykają, w rezultacie wyjdą Ci na dobre. Rozwój sytuacji będzie wymagał od Ciebie wiele taktu i dyplomacji, bacz więc, by nie dać się ponieść emocjom.

Rak (22.06.-22.07.)
W nadchodzących dniach nie powinieneś zbyt dużo pracować. Stres, zła dieta, ciągły brak czasu, chęć zarobienia dodatkowych pieniędzy mogą wpędzić Cię w depresję. Bezwzględnie polecany jest ruch.

Lew (23.07.-23.08.)
Wszelkie decyzje podejmowane pod wpływem chwili mogą okazać się zgubne w skutkach, zwłaszcza jeśli dotyczą Twojego życia zawodowego. Wszystko dobrze przeanalizuj i dopiero potem działaj.

Panna (24.08.-23.09.)
W pracy wszystko zacznie się układać. Nawet jeśli działać będziesz trochę inaczej niż zwykle, nie powinno Cię to peszyć ani zatrzymywać w połowie drogi. Jeśli zechcesz zmienić pracę, możesz liczyć na ciekawe propozycje.

Waga (23.09.-22.10.)
Wszystkie plany i projekty mają teraz szanse realizacji. Nawet te najbardziej ostrożne. Na szczególne szczęście liczyć możesz po poniedziałku. Będzie to czas miłych spotkań towarzyskich.

Skorpion (24.10.-22.11.)
Kondycja ostatnio niezbyt Ci dopisuje i dość łatwo się męczysz. Chyba już najwyższy czas zacząć czynnie uprawiać jakiś sport. Zmobilizuj się i zacznij, a zobaczysz, że zaraz poczujesz się lepiej.

Strzelec (23.11.-21.12.)
Twoje myśli krążyć będą wokół spraw materialnych. Uważaj jednak, aby pomysły nie odbiegały od rzeczywistości. Energie kosmiczne, którym ulegasz, sprzyjają fantazji, nierealnym marzeniom, złej ocenie sytuacji.

Krzyżówki panoramiczne

łow.: przylot głuszca i cietrzewia na tokowisko.	▼	Mała fajka.	▼	Miasto i port w Wenezueli (Surre), nad M. Karaibskim	Gruba deska	▼	W saniach	Śpiewająca Danuta	▼	Monety w Bangladeszu	▼
	11	... barw						Krzywda, szko-da		1878-81 2x premier wloch	
		▼		▼	Drapieżnik fute-rkowy			▼		▼	
			3		Szpadel			6			
Staroruski zapis Jarun					▼		Dawniej: herb.				
Wytwarza celu-łożę	10						Stan na wyż De-kan (Indie)				7
							▼				
			13		5	4				8	
Techn.: proste narzędzie do ręcznego młóce-nia zboża.			9		Ziemniak					Oddalenie, znaczna odle-głość	Film: film w reż. Akiry Kuro-sawy nawiązują-cy do "Króla Le-ara" Szekspira.
				▼	Autor książki "Bajan"				▼		▼
				12			Zool.: indyk samiec.		14		
Płaska, podłuż-na, czworogra-niasta płytka metalowa.							Podziałka na przyrządach pomiaro-wych.				
Kanał nawad-niający w Iranie, kryty lub podziemny.			Niepokój					2	Ryba z rodzi-ny karpio-wa-tych		1

12

34567891011121314

Zupa cebulowa z serową grzanką

- Składniki:**
- 1 kg cebuli, 50 g masła, ok. 2 l rosółu drobiowego, sól, pieprz, 1 bagietka, 100 ml oleju słonecznikowego, 2 ząbki czosnku, 150 g żółtego sera
- Sposób wykonania:**
- Cebulę pokrojoną w cienkie plasterki smażymy na maśle kilka minut. Dodajemy cukier i podsmażamy na małym ogniu, aż cebula się zrumieni. Dolewamy rosół i gotujemy ok. 30 min. Doprawiamy solą i pieprzem. Bagietkę kroimy na kromki, nacieramy czosnkiem i olejem. Rumienimy grzanki w piekarniku, posypujemy startym serem i zapiekamy. Gorącą zupę podajemy z serową grzanką.

Danie przygotowane na zajęciach praktycznych przez uczniów klasy II Technikum Żywnienia i Usług Gastronomicznych Zespołu Szkół we Wroniu

Karolina Gajewska, Sylwia Drob, Dagmara Heród, Daria Więch

Pogoda

Czwartek 8.1.2015

dzień 7:00 - 19:00

noc 19:00 - 7:00

Piątek 9.1.2015

dzień 7:00 - 19:00

noc 19:00 - 7:00

Sobota 10.1.2015

dzień 7:00 - 19:00

noc 19:00 - 7:00

Niedziela 11.1.2015

dzień 7:00 - 19:00

noc 19:00 - 7:00

temperatura minimalna/odczuwalna/maksymalna

ciśnienie

wiatr

śnieg/deszcz

1/2/3

1020 hPa

13 km/h

0,1 mm

-1/0/2

1016 hPa

17 km/h

0,1 mm

2/4/5

1012 hPa

20 km/h

0,1 mm

-1/0/1

1008 hPa

21 km/h

0,1 mm

7/9/11

995 hPa

22 km/h

6,2 mm

0/2/4

998 hPa

22 km/h

6,2 mm

2/3/5

1003 hPa

24 km/h

0 mm

0/1/3

1005 hPa

25 km/h

0 mm

11.01.2015 23. FINAŁ WĄBRZEŻNO

Data: 11 stycznia 2015 r.

PROGRAM WOŚP

MIEJSCE: PLAŻA NAD JEZIOREM ZAMKOWYM

GODZ. 13:00 - ZUMBA NA PLAŻY

GODZ. 13:20 - POKAZ RATOWNICTWA MEDYCZNEGO PAŃSTWOWEJ POWIATOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W WĄBRZEŻNIE

GODZ. 13:30 - POKAZY WĄBRZESKIEJ GRUPY MORSÓW

MIEJSCE: WĄBRZESKI DOM KULTURY

GODZ. 9:30 - KWESTA WOLONTARIUSZY

GODZ. 15:00 - PREZENTACJA PRZEDSZKOŁA MIEJSKIEGO „BAJKA” WĄBRZEŻNO

GODZ. 15:20 - LICYTACJA CZ. I

GODZ. 15:30 - PREZENTACJA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 2 WĄBRZEŻNO

GODZ. 15:45 - POKAZ KARATE W WYKONANIU WĄBRZESKIEGO KLUBU SPORTÓW I SZTUK WALKI

GODZ. 16:00 - PREZENTACJA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 3 WĄBRZEŻNO

GODZ. 16:15 - WYSTĘP ZESPOŁU WOKALNEGO GIMNAZJUM NR 1 WĄBRZEŻNO

GODZ. 17:00 - POKAZ TAŃCA W WYKONANIU KOŁA TANECZNEGO - BALETOWEGO WDK

GODZ. 17:10 - PREZENTACJA SZKOŁY PODSTAWOWEJ W DĘBOWEJ ŁĄCE

GODZ. 17:20 - LICYTACJA CZ. II

GODZ. 17:30 - POKAZ TAŃCA ZESPOŁU „FLEX”

GODZ. 17:40 - PREZENTACJA KOŁA GITAROWEGO WDK

GODZ. 18:00 - POKAZ TAŃCA ZESPOŁU HIP HOP WDK

GODZ. 18:10 - KONCERT ZESPOŁU „THE GRIZZLY AMBULANCE”

GODZ. 19:00 - „ŚWIATEŁKO DO NIEBA”

DODATKOWE INFORMACJE:

ORKIESTYROWY SKLEPIK, KAWIARENKA, „DĘBOWA KRAINA” - KĄCIK ZABAW DLA DZIECI I WIELE INNYCH ATRAKCJI

Wąbrzeźno

Podglądali profesjonalistów

W przedświąteczną niedzielę grupa 23 uczniów zainteresowanych teatrem, pod opieką nauczycieli, wybrała się do Torunia. W Bajce Pomorskiej obejrzeli „Opowieść wigilijną”.

(do), fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Harcerze rozdali świąteczko

Jak co roku wąbrzescy harcerze zadbali o to, by nasi mieszkańcy podczas świąt Bożego Narodzenia cieszyli się we własnych domach ze Świąteczka Betlejemskiego.

Wąbrzescy harcerze przywieźli świąteczko 17 grudnia z Torunia. Cztery dni później Gromada Zuchowa Leśne Ludki i 70.

Drużyna Harcerska Poszukiwacze, pod przewodnictwem Ewy Markiewicz, rozdały w kościele Świętych Apostołów Szymona

i Judy Tadeusza betlejemski płomień mieszkańcom naszego miasta.

(do), fot. nadesłane

Wywiad

Jak płyta się nie sprzedaje, masz kłopoty

Bartosz Dziedzic jest producentem i kompozytorem muzycznym. Współpracował m.in. z Moniką Brodką (przy płycie „Granda”) i toruńską grupą „Toronto”. W minionym roku współtworzył albumy: „Składam się z ciągłych powtórzeń” Artura Rojka oraz „Safari” zespołu „Pustki”.

– Mielicie obawy przed wydaniem albumu „Składam się z ciągłych powtórzeń”? W końcu Rojek to znaczące nazwisko na polskiej scenie.

– Byliśmy przekonani, że mamy dobry album, ale to, że my tak uważamy, to jeszcze nic nie znaczy. Płyta musi się sprzedawać. Mało kto o tym mówi, ale jeśli płyta w Polsce się nie sprzedaje, to masz kłopoty. Dlatego dobrze jest mieć coś, co będzie z jednej strony artystycznie dobre, a z drugiej będzie się chciało tego słuchać.

– Kto wyszedł z inicjatywą współpracy?

– Artur.

– Zadzwoił z gotowym planem na płytę?

– Raczej nie. Oczywiście, były już utwory niemal gotowe, takie jak „Kot i Pelikan” czy „Lato 76”, które trzeba było tylko odpowiednio oprawić. Pozostałe piosenki zrobiliśmy wspólnie.

– Po tej płycie posypały się propozycje współpracy?

– Tak, ale mam pewien algorytm, na podstawie którego decyduję się na współpracę. Inna sprawa, że w Polsce jest niewielu artystów, z którymi mogę współpracować, bo większość z nich pisze autorskie piosenki i nie potrzebuje mnie.

– Jednym z takich zespołów są „Pustki”, z którymi nagrałeś album „Safari”. Długo pracowaliście nad tym krążkiem?

– Zespół pracował dość długo, prawie dwa lata. Dołączyłem do nich w końcowym etapie. Szukałem kogoś, kto pomoże ten gotowy materiał lekko odmienić. To są moi przyjaciele, więc po prostu im pomogłem, wspólnie z Adamem Toczko i Eddiem Stevenssem.

– Komponowanie zostawiłeś tym razem zespołowi?

– Tak, płyta „Safari” to autorskie kompozycje zespołu. Rzeczywiście, raczej staram się nie produkować czyichś piosenek. W przypadku płyt Artura i Moniki Brodki („Granda”) została wybrana przez ZPAV płytą 20-lecia – przyp. red.) tworzyłem z nimi duety. Siadaliśmy i na dobrą sprawę zakładaliśmy zespół.

– Szukasz inspiracji w innych utworach?

– Bardziej inspirują mnie nurty muzyczne niż konkretne piosenki. Z wiekiem coraz mniej mi się podoba, jakiś jeden procent tego, co słyszę lub widzę.

– Co jest zatem w tym jednym procencie?

– To trudne pytanie. Nie jestem muzykiem, nie napędza mnie gra na instrumencie, a raczej pew-

ne sytuacje socjologiczno-artystyczne. Na przykład zauważyłem, że od roku wszyscy moi znajomi są smutni, każdy ma jakieś problemy w pracy albo w domu. To powoduje, że mam ochotę zrobić dla nich albo o nich płytę. Z muzycznych rzeczy, inspirują mnie raczej pewne elementy, a nie całe kompozycje, np. linia gitary albo brzmienie perkusji.

– Zgadzasz się z opinią, że w Polsce zarysował się wyraźny, festiwalowy podział na pop i alternatywę? Z jednej strony mamy Święta Świni, a z drugiej festiwal: OFF czy Open'er.

– Absolutnie. Jednak festiwale to już efekt finalny tego podziału. Nie możemy mieć pretensji do organizatorów festiwali. Możemy je mieć przede wszystkim do mediów, to głównie ta grupa dokonała podziału. Oczywiście nie tylko ona, bo publiczność lubi się określać muzyką lub modą, żeby przykryć swoje kompleksy lub przynależność do jakiejś grupy, nawet religijnej.

– Tobie przeszkadza ten podział?

– Tak, bo mam wrażenie, że ludzie nie słuchają muzyki, a skupiają się jedynie na samej otoczce. Wystarczy porównać tę sytuację do partii politycznych, bo tam podział jest najbardziej widoczny. Platforma Obywatelska, kojarzona z liberalnym podejściem, to jest pop. Z kolei Prawo i Sprawiedliwość, dość agresywne, to odpowiednik alternatywy. Jeżeli dziewczyna ubierze się jak dresiarza i pójdzie na koncert zespołu „Pustki”, to publiczność zareaguje na nią dość agresywnie. Natomiast jeśli ubierze się hipstersko i pójdzie na koncert Dody, gdzie wszystko jest różowe, to ta publiczność przyjmie

śno odkręconą „Grandą” w głośnikach. Wtedy pomyślałem, że to się udało.

– Współpracujesz jeszcze z Brodką?

– Nie, ale być może kiedyś coś jeszcze zrobimy.

– Nie przeraża cię renesans muzyki disco polo?

– To chwilowa moda. Ale nie przeraża mnie to. Funkcjonuję gdzie indziej, bywam w innych miejscach.

– Niedawno jedna z popularnych telewizji transmitowała na żywo festiwal muzyki disco polo. Może to mass media marnują szansę na przekazanie społeczeństwu czegoś wartościowego?

– Tak mi się wydaje. Zapewniam cię, że gdybyś zrobił sylwestra np. we Wrocławiu i zaprosił Sigur Rós jako jedyną gwiazdę, znakomicie nagłośnioną, to nawet publiczność bawiąca się na co dzień przy disco polo byłaby pod wrażeniem. Tylko, że nikt nie zaryzykuje. Ludzie mediów już dawno uznali, że tak zwana ambitna sztuka nie przyciąga widza, a ja się pytam, kiedy oni to sprawdzili? Bo ja nie widzę za dużo ambitnej sztuki w mediach. Żeby zrobić coś na poziomie, musisz zaangażować dużo więcej środków.

– Kto kreuje kulturę: media czy społeczeństwo?

– Z całą pewnością media, agencje reklamowe, wytwórnie, film.

– Nie wydaje ci się, że główny nurt powoli pochłania muzykę alternatywną? Mam na myśli choćby twórczość zespołu „Coldplay” z ostatnich lat.

– Alternatywa przechodzi do mainstreamu w momencie, gdy mainstream ma na to ochotę. Wtedy dzbanek z alternatywą ponownie zapełnia się czymś nowym. Kiedy znowu się zapełni, mainstream to wykorzystuje i proces zaczyna się od nowa. Dobrze, że tak jest, bo dzięki temu jest ruch.

– Oglądasz programy talent show?

– Czasami. I tylko się martwię, kto im te płyty robi? Jest ich już więcej niż muzyków.

– Jeśli część odrzuconych przez wytwórnie zespołów zdecydował się na talent show, to będzie dobra droga?

– Dobra droga do czego? Żeby być sławnym i bogatym, czy dobrze się czuć?

– Pewnie to drugie.

– To wiadomo, że nie. Ale jeśli ktoś jest przebojowy i chce szybko stać się sławnym, na dwa lata, to niech się pcha. Mimo wszystko wolę, żeby publiczność przed telewizorem decydowała, co jej się podoba, a nie wytwórnia.

– Na pewno słyszałeś wielokrotnie twierdzenie niezależnych artystów, którzy mówią: „Idziemy się tylko pokazać”.

– Nie wierzę, jeśli ktoś tak mówi. Jacy niezależni artyści? Cały nasz biznes jest niezależny na tle światowego. Co z tego, że ci ludzie zaśpiewają jeden przebój? Musisz umieć utrzymać wysoki poziom przez długi czas, a nie raz trafić. Jeśli będziesz ciężko pracować przez lata, osiągniesz to bez tych programów. Wszystko im się raczej wydaje, nie ma tam mowy o pracy, tylko o lajkach na fejsbuku. Uważam, że sytuacja, która jest wytworzona wokół młodych ludzi z talent show, powinna być w podobny sposób wytworzona wokół młodych piłkarzy. Żeby zachęcić ludzi do trenowania. Może w końcu zaczęlibyśmy odnosić sukcesy w piłce? Piłkarze muszą trenować i nikt tego nie podważa, za to o muzykach mówi się, że ktoś ma talent albo nie. Wokaliści i muzycy też muszą trenować, a nie subskrybować, udostępniać, lajkować, esemesować, mailować itd.

– Dziękuję za rozmowę.

Tomasz Błaszczewicz

fot. nadesłane oraz

www.facebook.com/pustki

Brydż

W karty dla orkiestry

8 stycznia, w ramach finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Wąbrzeski Klub Brydżowy organizuje turniej dla wszystkich, którzy potrafią grać w brydża.

Zmagania rozpoczną się o godz. 17.00 w salce klubowej WKB w Wąbrzeskim Domu Kultury przy ulicy Wolności 47. Osoby, które chcą zagrać w turnieju będą musiały uiścić wpisowe w wysokości minimum 10 złotych. Pieniądze zasilą konto

WOŚP.

– Zapraszamy wszystkich miłośników brydża. Wynik, choć będzie zaliczony do Grand Prix Wąbrzeźna sezonu 2014/2015, ma drugorzędne znaczenie. Najważniejszy jest udział w turnieju i wsparcie w ten sposób WOŚP –

mówi organizator zawodów Marek Niemir.

Turniej wspiera Urząd Miasta Wąbrzeźno, ZNP oddział Wąbrzeźno, TKKF Wąbrzeźno oraz Wąbrzeski Dom Kultury.

(do)

Sport

Rywalizowali głową i pod siatką

27 i 28 grudnia w Niedźwiedziu i Dębowej Łące odbyły się dwie imprezy sportowe.

Gminne Stowarzyszenie Ludowych Zespołów Sportowych Dębowa Łąka, nie patrząc na okres świąteczny, zakasało rękawy i po raz kolejny zorganizowało zawody. Pierwszego dnia w Niedźwiedziu odbył się turniej szachowy. Wzięło w nim udział ośmiu zawodników, którzy rywalizowali systemem każdy z każdym. Na pierwszej pozycji uplasował się Łukasz Dębowski, który wyprzedził Mateusza Korcza. Na najniższym stopniu podium stanęła Dominika Dąbrowska. Naj-

lepsza trójka otrzymała puchary, pozostali zawodnicy zostali nagrodzeni dyplomami.

Dzień później w hali w Dębowej Łące osiem zespołów (w dwóch grupach) rywalizowało pod siatką do dwóch wygranych setów. Ekipy z pierwszych miejsc zmierzyły się w finale, z drugich – grały o brąz. W kończącym zawody pojedynku Absolwenci Dębowa Łąka pokonali OSP Niedźwiedź. Trzecie miejsce przypadło LZS Małe Pułkowo.

(do)

Kolejność turnieju szachowego

1. Łukasz Dębowski
2. Mateusz Korcz
3. Dominika Dębowska

Kolejność turnieju piłki siatkowej

1. Absolwenci Dębowa Łąka
2. OSP Niedźwiedź
3. LZS Małe Pułkowo

Piłka nożna

Pomogli Łukaszowi

Jeszcze przed świętami w hali grudziądzkiego Mniszka odbył się VII turniej charytatywny dla Łukasza Wróblewskiego. Po raz pierwszy w historii zawody rozegrano w Grudziądzu.

Zawody piłkarskie, które na stałe wpisały się w kalendarz imprez sportowych Wąbrzeźna, po raz pierwszy odbyły się w Grudziądzu 22 grudnia. Turniej w Mniszku był drugą częścią charytatywnego dzieła dla Łukasza. Pierwsza odbyła się wcześniej w naszym mieście.

Tradycyjnie już w zawodach wystąpiła reprezentacja TVP Sport z Rafałem Patyrą na czele. Oprócz gwiazd Telewizji Polskiej, kibice mogli zobaczyć w akcji drużynę żużlowców, w której zagrał znany Krzysztof Buczkowski. Wystąpiły także ekipy rodziców i trenerów Olimpij Grudziądz oraz Przyjaciele Wróbla. Łącznie rywalizowało osiem teamów.

Między meczami odbywały się zbiórki do puszek kwestorskich – pieniądze zasilą konto

Łukasz Wróblewski z tatą podczas zawodów w Grudziądzu Łukasza Wróblewskiego. Po rozegraniu spotkań grupowych przyszedł czas na licytację przedmiotów, które organizatorom udało się zebrać przed zawodami. Pod młotek poszły między innymi buty piłkarza Legii Warszawa

Kuby Rzeźniczaka. Udało się także sprzedać piłki z autografami artystów z TVN i TVP, koszulkę Olimpij Grudziądz, Arki Gdynia i Zawiszy Bydgoszcz. Największą atrakcją, tort specjalnie przygotowany dla Łukasza, zlicytowano za 180 złotych. Łącznie udało się zbierać 4 350 zł.

Turniej wygrała ekipa Medyków Grudziądz, która w finale pokonała, po serii rzutów karnych, Czarnych Grudziądz.

Kolejny, 8. już turniej dla Łukasza, odbędzie się pod koniec 2015 roku. Czy piłkarze zagrają w Grudziądzu czy w Wąbrzeźnie, trudno na razie powiedzieć. Póki co, wszyscy którzy chcą wesprzeć leczenie Łukasza Wróblewskiego mogą przekazywać 1 proc. podatku.

(do)

fot. nadesłane

Piłka ręczna

Trener z zamiłowania

Od kilku lat dzięki trenerowi Bogdanowi Taczyńskiemu poziom żeńskiego szczypiorniaka w Wąbrzeźnie nieustannie rośnie. Zapytaliśmy trenera o pracę z dziećmi i jego początek przygody z piłką ręczną.

– Skąd u Ciebie takie zamiłowanie do piłki ręcznej? Kiedy zacząłeś swoją przygodę ze szczypiorniakiem w roli trenera?

– Zanim zacząłem pracę w szkole, mój związek ze szczypiorniakiem był raczej luźny. Ograniczał się do obowiązkowych zajęć na studiach. Kiedy trafiłem do oświaty, dyrektor przydzielił mi tzw. SKS-y, sekcję piłki ręcznej. Nie czułem się zbyt przygotowany do tej funkcji, ale mam zasadę, że jeżeli już coś się robi, to trzeba to robić dobrze, więc zacząłem swoją długą drogę zdobywania wiedzy. Zaczęło się od podyplomowych studiów trenerskich. Potem były kursy, szkolenia, kursokonferencje, czytanie fachowej literatury, pozyskiwanie materiałów szkoleniowych. W tej chwili wydaje mi się, że mam spory zasób wiedzy i umiejętności potrzebnych w pracy trenera. Jak widać mój związek z piłką ręczną był, jak to się często zdarza, kwestią przypadku. Ale jeżeli robi się to, co się lubi, to chyba największe szczęście w życiu człowieka. Jeśli już używać słowa zamiłowanie, to odnosi się ono w moim przypadku bardziej do pracy z dziećmi i młodzieżą.

– W jakich kategoriach wiekowych występują prowadzone przez Ciebie drużyny?

– Od tego roku z racji tego, że pracuję w szkole podstawowej, skupiam się przede wszystkim na najmłodszych zawodniczkach, to znaczy uczennicach klas IV, V i VI. Dziewczeta klas szóstych uczestniczą w rozgrywkach ligowych w kategorii młodziczka młodsza. Swoją osobną ligę mają klasy piąte. Nato-

miast klasy czwarte na razie trenują i uczestniczą w turniejach towarzyskich. Oprócz tego współpracuję z Jarkiem Rutkowskim przy prowadzeniu zespołu drugoligowego.

– Jakie cele stawiasz sobie jako szkoleniowiec?

– Priorytetem jest jak najlepsze przygotowanie zawodniczek klasy szóstej i awans do rozgrywek szczebla centralnego. Poza tym klasa piąta powinna osiągnąć jak najwyższy poziom umiejętności taktyczno-technicznych.

– Od niedawna w SP 3 wprowadzono klasy sportowe. Czy to ułatwia selekcję dziewcząt, które potem mają szansę zagrać w zespołach prowadzonych przez Ciebie?

– Na pewno funkcjonowanie klas sportowych to wielki plus. Ułatwia bardzo pracę i ma duży wpływ na późniejszy wynik sportowy. Niestety, selekcja jest najsłabszym ogniwem w ich funkcjonowaniu. Zakładaliśmy, że takie poszerzenie oferty edukacyjnej będzie atrakcyjne dla uczniów i rodziców oraz że spotka się z zainteresowaniem nie tylko w SP 3, ale również w całym mieście i powiecie. W praktyce okazało się, że uczniowie spoza naszej szkoły to wyjątki. Opór materii jest bardzo duży. Rodzice w posłaniu swojego dziecka do klasy sportowej widzą wielki problem logistyczny. Jest to oczywiście kłopot w oczach mieszkańców naszego miasta i okolic. W dużych miastach, by dojechać na trening, potrzeba więcej czasu niż na sam trening. U nas z każdego miejsca w mieście do hali można dojść w maksimum 15 minut.

Ale w efekcie takiego podejścia rodziców do sprawy wstępna selekcja jest ograniczona, a później trudno jest dołączyć do grupy, która w miesiącu ma około 60 godzin zajęć sportowych.

– Niedawno zdobyliście z drużyną SP 3 mistrzostwo województwa. O co powalczyliście i kiedy w finale ogólnopolskim?

– Finał Krajowy Igrzysk Młodzieży Szkolnej odbywa się w drugiej połowie czerwca, organizatora tego etapu wybiera Zarząd Główny Szkolnego Związku Sportowego na podstawie konkursu ofert. Jest to więc jeszcze dość odległa perspektywa, ale dzięki temu jest sporo czasu, aby solidnie popracować. Jeśli zaś chodzi o prognozowanie wyników, nie jestem w stanie nawet w przybliżeniu określić, na co będzie nas stać za pół roku. W tej najmłodszej kategorii rozgrywkowej zmiany zachodzą bardzo dynamicznie. Jeszcze 6 tygodni temu nikt nie wierzył, że możemy wywalczyć mistrzostwo województwa. Nigdy dotychczas nie wygraliśmy ani z Brodnicą, ani z Lubiczem. Tymczasem w mistrzostwach dość łatwo udało nam się ograć te zespoły.

– Czy mógłbyś przybliżyć kibicom, co dalej z kadrą wojewódzką, którą prowadzisz?

– Niestety, w tym temacie niewiele mogę powiedzieć. Panujący od jakiegoś czasu totalny chaos w dziedzinie sportu dzieci i młodzieży powoduje, że nikt nic nie wie. Dotyczy to wszystkich struktur: od Ministerstwa Sportu poczynając, poprzez ZPRP, a na związkach okręgowych kończąc. Nie

wiadomo czy kadry wojewódzkie będą w ogóle funkcjonowały.

– Znakomicie w sezon weszła II-ligowa Vambresia, którą prowadzicie w duecie z Jarkiem Rutkowskim. Jaka jest recepta na tak znakomite występy dziewczyn?

– Myślę, że jest to efekt dobrej pracy w poprzednich latach. Obecnie większość dziewczyn stanowiących trzon zespołu studiuje, pracuje, uczy się w szkołach policealnych. Trudno się dziwić więc, że mają wielkie problemy, by dotrzeć na treningi. Trudno zebrać choćby raz w tygodniu cały zespół. Teraz zaczyna procentować doświadczenie i ogranie zdobyte w poprzednich sezonach. Mam nadzieję, że dzięki swojej ambitnej postawie i zaangażowaniu dziewczyny nadal będą cieszyć się szacunkiem i zainteresowaniem kibiców.

– Jakie plany w nowym roku?

– Teraz musimy skupić się na pracy treningowej oraz na rozgrywkach ligowych. Chciałbym również, aby każdy rocznik wziął udział w przynajmniej dwóch turniejach towarzyskich. Zimowy obóz sportowy nie wchodzi w rachubę ze względów finansowych. Od wielu lat stosujemy praktykę, że nowy sezon zaczynamy obozem sportowym w drugiej połowie sierpnia.

– Jak często trenują zespoły prowadzone przez Ciebie?

– Obecnie wszystkie moje zawodniczki to uczennice klas sportowych i to właśnie na lekcjach wychowania fizycznego (10 godzin w tygodniu) odbywa się większość szkolenia piłkarskiego. Zajęcia odbywają się oczywiście w różnych formach i na różnych obiektach. Oprócz tego raz w tygodniu są zajęcia dodatkowe. Do tego dochodzi jeszcze udział w rozgrywkach ligowych i turniejach towarzyskich.

– Czy dziewczynkom w tak młodym wieku ciężko jest trenować i jednocześnie łączyć to z nauką?

– Myślę, że trening jest tylko formą spędzania czasu wolnego i nie wolno go mylić z jakąś dodatkową pracą. W tym wieku powinno się traktować zajęcia sportowe jako naturalną i integralną część życia. Istnieją tysiące dowodów na pozytywny wpływ uprawiania sportu na funkcjonowanie ludzkiego organizmu. Uprawianie sportu i łączenie tego uzyskiwaniem bardzo dobrych wyników w nauce to tylko umiejętność właściwej organizacji czasu.

– We wrześniu otwarto nowy kompleks boisk przy SP 3. Jak bardzo ułatwia wam to pracę?

– Powstanie tych obiektów jest nie do przecenienia. Nie chodzi tu tylko o to, że jakość pracy podniesiona została na wiele wyższy poziom, ale przede wszystkim ćwiczenie na takich obiektach daje wiele radości dzieciom i jest dla nich niesamowitą frajdą. Uczniowie o wiele chętniej uczestniczą w zajęciach, co w sposób oczywisty przekłada się na efektywność pracy.

– W jaki sposób prowadzicie selekcję dziewcząt do klas sportowych o profilu piłki ręcznej?

– Na przełomie lutego i marca ogłaszany jest przez szkołę nabór do klas sportowych. Chętne uczennice (rodzice) składają odpowiednie dokumenty, a następnie odbywają się testy sprawnościowe. Przy kwalifikowaniu do klasy sportowej brane są pod uwagę również wyniki w nauce i zachowanie.

– Na koniec może chciałbyś przekazać coś swoim podopiecznym i kibicom?

– Tak jak powiedziałem na początku, chciałbym życzyć wszystkim dzieciom i dorosłym, aby mogli robić w życiu to, co lubią i co daje im satysfakcję. Mam nadzieję, że moja praca ma jakiś pozytywny wpływ na moje zawodniczki, daje radość i satysfakcję kibicom.

Rozmawiał Dawid Otremba,
fot. archiwum

– Jeśli robi się to, co się lubi, to największe szczęście w życiu człowieka – mówi trener Taczyński, który od lat pracuje z młodzieżą w roli trenera piłki ręcznej